

De Tre Kjederedd

3/12

Odd Fellow Ordenens Magasin • 90. årgang

Ordenshuset i Halden.

Foto: Arne Glomdal

Ordenshuset i Halden

side 8-9

Presentasjon av
Distrikt 17

side 4-7

Akademiets første
symposium

side 8-9

Europeisk Storloge-
møte 2012

side 18-19

NORSK ODD FELLOW AKADEMI

Norsk Odd Fellow Akademi skal gjennom forskning og studier tilveiebringe og formidle kunnskap og forståelse for vår Ordens opprinnelse, verdigrunnlag og historiske tradisjon, som et akademisk og praktisk grunnlag for en fortsatt bærekraftig og tidsmessig utvikling av Odd Fellow Ordenen i Norge.

Akademiet skal arbeide med dypdykk i våre ritualer, finne deres kilder og se hvordan de kan fortolkes. Det skal forskes i Ordenens historie, forstå den i lyset av sin samtid for dermed å få innsikt i hvordan våre Ordensfedre og Ordensmødre løste sine Ordensutfordringer i sin tid. Vi skal identifisere Ordenens etiske lære. Det skal fokuseres på fremtiden og brukes kunnskaper til å forstå den og akademiet skal arbeide med ledelse for å finne de ledelsesformer som er forenelig med vår etikk og våre verdier.

En kan si at Akademiets fremste oppgave er å gjøre Odd Fellow Ordenen enda mer livskraftig i tiden som kommer. Ordenens medlemmer skal oppleve at hvert logemøte og hver leirslagning gir viktige impulser til å leve med: i familieliv, arbeidsliv og samfunn på en stadig mer meningsfull måte.

Akademiets første åpne Symposium i Trondheim hadde som hovedmålsetning å identifisere og forsøke å forstå de samfunnstrender vi ser både i Europa og i Norge. Målet var å få innspill som kan være med å stake ut fremtiden for Ordenen. Vårt utgangspunkt ligger i at Odd Fellow Ordenen er en verdibærende Orden og gjennom sine medlemmer ønsker å påvirke samfunnet til å bli et bedre og mer medmenneskelig samfunn å leve i.

Av de innspill vi fikk var det mange som med stor interesse merket seg budskapet til professor dr. philos Janne Haaland Matlary fra Institutt for Statsvitenskap ved Universitetet i Oslo. Vi fikk høre om et menneskesyn som preger mange i dagens samfunn der innstillingen i større grad nå tar utgangspunkt i «What's in it for me» – nytten for seg selv i alle ting, selvopp-tatthet og egoisme. Hun fremhevet betydningen av de verdier og det budskap vi har i Odd Fellow Ordenen som en mangelvare i dagens samfunn. Hun understreket hvilken betydning våre verdier har i et land hvor de fleste tenker på egeninteressen. Hun avsluttet sitt foredrag med å si at det er med eksemplets makt man viser alternativer, det medmenneskelige. Her kan Odd Fellow Ordenen «gjøre den store forskjellen» nettopp fordi motkreftene er så sterke. Vis dere frem i det norske samfunn! var hennes oppfordring.

Marie Aakres (fra St. Olavs Hospital) foredrag om hverdagsledelse – hverdagskultur og moralsk praksis, ga for mange en ettertanke om hva det betyr å omsette etikken til daglig praksis. I sitt foredrag reiste Aakre spørsmål om hvilke verdier som er sterke nok til at vi vil stå sammen for dem alle sammen.

Hva kan vi så ta med oss fra Akademiets første symposium? Min refleksjon etter de innspill vi fikk, er at Ordenens tanke-

Foto: Arne Glomdal

gods og verdier absolutt ikke har gått ut på dato. Vi er like aktuelle i dag som den gang vår verdiplattform og våre ritualer ble skapt. Ordenen ønsker å påvirke utviklingen av dagens samfunn med verdier som medmenneskelighet og nestekjærighet. Skal vi lykkes er vi avhengig av at hver søster og bror får med seg en god ballast, og at Ordenens verdier og budskap påvirker den enkeltes livsførsel og dermed samfunnets. Utfordringen er som Matlary formulerte det, vår evne til å vise oss frem og synliggjøre Odd Fellow Ordenens verdier og etikk i dagens kommunikasjon og informasjonssamfunn. Men vi må aldri glemme at det starter med den enkelte av oss, klarer vi å etterleve den etikk og de verdier vi setter i høysetet, til daglig praksis? Er vår hverdagspraksis preget av Vennskap, Kjærlighet og Sannhet og ikke minst prøver vi etter beste evne å være mot andre som du vil at de skal være mot deg?

*Med broderlig hilsen i
Vennskap, Kjærlighet og Sannhet*

Morten Buan
Stor Sire

Quo vadis Odd Fellow?

Foto: Sturlason

En sommer er over, og den har vel i vekslende grad svart til forventningene. Logelivet har stått på vent, men nå når høsten kommer, er vi i full gang igjen.

Det siste som skjedde i Ordenssammenheng før ferien, var Odd Fellow Akademiets symposium i Trondheim. Det ble for meg en fantastisk opplevelse. Tilbakemeldinger vi har fått, viser at mange opplevde dette på samme måte. Det er nyttig for oss å sette ordensrelaterte spørsmål på dagsorden, få dem belyst og diskutert. Dette er en viktig del av utviklingen vi ønsker skal skje i Ordenen; skritt i riktig retning. Takk til arrangementskomiteen for fine dager! Jeg gleder meg til neste års symposium i Bergen!

I den andre enden av ferien hadde jeg gleden av å være tilstede på IARA-møte i USA. IARA står for International Association of Rebekah Assemblies, og møtet tilsvarende vårt tidligere Rebekkarådsmøte. Rådspresidentene og sekretærene fra alle statene i USA og territoriene i Canada deltar. Gleden besto i å få være sammen med mange svært hyggelige og velmenende søstre, men det var i tillegg et møte som ga grunnlag for mange tanker rundt Ordenens framtid. De har en gjennomsnittsalder som gjør oss til ungdommer. Tilbakegangen i medlemstall er skremmende høy. Dette gjelder både brødre og søstre. Hva har skjedd? Hvorfor har de havnet i dette uføret? Det gis nok ikke noe enkelt svar, men for en som kommer utenfra, er det enkelte ting en må få lov til å undres over. Det ene er mangelen på stil og verdighet, men kanskje enda viktigere er det at man ikke tar vare på det som er vårt særpreg: ritualene og den pedagogiske hensikten de har. Jeg tror ikke at dette alene er årsaken til tilbakegangen, det ville være for enkelt. Men det jeg ser der borte, skremmer meg virkelig. Lange skritt i feil retning!

En kommer hjem og tenker at dette må ikke skje her!

Vi som har troen på at dette vi holder på med er verdifullt, må sammen kjempe for at det skal bestå og bringes videre. Vi må ta vare på det vesentlige, men også være åpne for å endre oss. Jeg har sagt før at ettermøtene våre kanskje har det største potensialet for endring. Vi ønsker oss yngre medlemmer, men da må vi også være forberedt på at disse vil stille andre krav til oss. Hvis vi skal forvente at de vil bruke tiden sin sammen med oss, må vi være sikre på at det er kvalitetstid vi tilbyr. Det er en setning som i altfor stor grad blir brukt i logene våre: «Vi pleier ikke å gjøre det slik her!» Det er ikke så lett å være ny og stadig få høre den. Jeg oppfordrer til at setningen tas ut av bruk! Alle vi som er Eks OM i logene våre, bør føle et spesielt ansvar for trivsel og utvikling. Da må vi la nye embedsmenn få gjøre jobben sin uten vår pekefinger, så kan vi bruke kreftene våre på å skape trygghet og god stemning; -skritt i riktig retning.

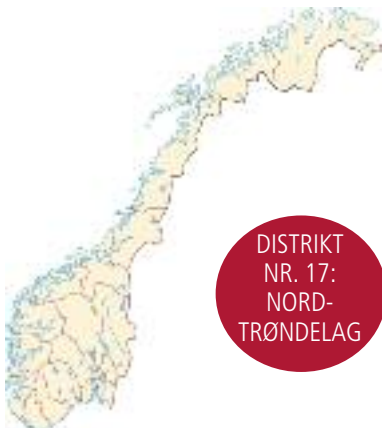
La oss i fellesskap sette alle krefter inn på å føre Ordenen i riktig retning!

*En hilsen i
Vennskap, Kjærlighet og Sannhet*

Tove Aalborg
Dep. Stor Sire

Innhold 3/12

Stor Sire har ordet	2
Deputert Stor Sire Tove Aalborg	3
Intervju med Distrikts Stor Sire Inger Mari Fossum	4
Intervju med Distrikts Stor Sire Ole Gunnar Nygaard	6
Odd Fellow Akademiets Symposium 2012	8
Janne Haaland Matlary	10
Rebekkaloge nr. 129 St. Brictiva instituert	12
Sommermøte på historisk grunn	14
Eks Stor Kapellan Arvid Fjære	16
Europeisk Storlogemøte 2012	18
Fadderrekrutteringen og SOS-barnebyer	20
Intervju med Ingrid Olga Hallan	22
Ny svensk Stor Sire	24
Kronikk Erland Kiøsterud	26
Betraktninger Arvid Brevik	28
Preses Morten Buans tale til Symposiet	30
Som tidene går. . .	32
Odd Fellows venner	34
Nogen ord til deg	35
Hva skjer i Odd Fellow verdenen?	36
Om Thomas Wildey	38
En taxisjåfør i New York	40
Ordensquiz	41
Odd Fellow Torget	42
Odd Fellow Utstyr	44
Kjære leser. . .	46
Viktige telefoner	47
Baksiden	48

DISTRIKT NR. 17 NORD-TRØNDELAG

INTERVJU MED:
DSS INGER MARI FOSSUM

Av Kjell-
Henrik
Hendrichs

– Hvor lenge er det siden ditt distrikt ble opprettet og hvor lenge har du vært Distrikts Stor Sire?

Distrikt nr. 17 ble opprettet i 1995. Inntil da tilhørte vi distrikt nr. 6 som i dag er Sør-Trøndelag. Vår første DDRP var Bjørg Julie Nestvold, fra Rebekkaloge nr. 58 Gudrun, Levanger.

I brev av 5. april 1995 anmodet Rådspresident Ingvild Samuelson henne om å påta seg vervet som DDRP i det nyopprettede distriktet. Utnevning fant sted ved åpningen av DDRP-møtet i Tromsø i mai 1995. Selv ble jeg innsatt som DSS 6. september 2010.

– Hvor mange loger har du i ditt distrikt, når ble den eldste stiftet og når ble den yngste stiftet?

Vi har seks Rebekkaloger og en Rebekkaleir. Distriktets eldste Rebekkaloge er nr. 14 Dagmar som ble instituert 12. september 1954 i Steinkjer. Arbeidet med å stifte en Rebekkaloge i Steinkjer begynte egentlig i oktober 1950 da tre damer fra Steinkjer ble innviet i Rebekkaloge nr. 4 Pax i Trondheim. Allerede 10. juni 1952 ble Steinkjer Rebekkaforening stiftet med Rebekkaloge nr. 4 Pax som moderloge. Vår yngste loge holder til i Levanger. Rebekkaloge nr. 129 St. Brictiva ble instituert 28. april i år med Rebekkaloge nr. 58 Gudrun som ble moderloge. Rebekkaleir nr. 18 Senit, stiftet 14. september 1996 og har sitt domicil i Steinkjer.

– Hvordan har medlemstilveksten i distriktet vært i de senere år, og ser du noen spesielle utfordringer i denne forbindelse?

Intervju med Distrikts Stor Sire Inger Mari Fossum

Egentlig har vi en jevn og bra tilvekst av søstre i distriktet. Alle logene har som mål å ha en innvielse i termnen. Det har de klart, men antall resipiendoer varierer. Informasjonsmøtene etter det nye opplegget står sentralt. Dette møteopplegget er blitt et godt hjelpemiddel når vi inviterer potensielle søkere. I tillegg forekommer det små «lokale» tilsvarende møter for kandidater som ikke har hatt anledning til å delta på de vanlige oppleggene. Institueringen av Rebekkaloge nr. 129 St. Brictiva med sine 34 medlemmer velger vi å se på som et sunn-

hetstegn for tilveksten i distriktet. Men vi ser også at tilveksten kan spises opp av at flere enn før melder seg ut av Ordenen. Vi har klart å beholde netto tilgang med positive tall, men i 2011 kom vi ut på minussiden. At vi har noen loger med høy alder og naturlig avgang er faktorer som påvirker bildet. Det er en utfordring at gjennomsnittsalderen på søstre er stadig stigende. Gjennomsnittsalderen er steget fra 59 år i år 2000 til 65 år i 2011. Årsakene til økt gjennomsnittsalder, tilvekst og frafall er ganske sammensatt. Dette er en sak som

Rebekkaleir nr. 18 Senits kollegium i Distrikt nr. 17 Nord-Trøndelag, øverst fra venstre: Dep. HM Anne Berit Wanderås, Fører Åse Fiskvik Lurås, Kass. Tove Gording, Skattm Kristin Skorstad, Sekr. Jenny Teigen. Nederst fra venstre: Storrepr. Else M. Thorhus, Eks HM Astrid Kleven Sexe, HM Leila Hansen Fossum, YP Elin Duklet.

Bildet under: Møte i Distriktsrådet.

Rebekkaloger og -leire i Distrikt 17:

Loge nr. 14 Dagmar

Loge nr. 39 Signi

Loge nr. 58 Gudrun

Loge nr. 86 Angelica

Loge nr. 112 Barbro Haffsfiord

Loge nr. 129 St. Brictiva

Leir nr. 18 Senit

stiftet 12. 09.1954 i Steinkjer

stiftet 27. 10.1968 i Namsos

stiftet 24.11.1979 i Levanger

stiftet 29. 04.1989 i Steinkjer

stiftet 20.10.2001 i Rørvik/Vikna

stiftet 28. 04.2012 i Levanger

stiftet 14.09.1996 i Steinkjer

både embedsmenn og søstre må involveres i, og som må belyses i fellesskap.

– Har ditt distrikt noen spesielle utfordringer i forhold til andre distrikter du kjenner til, og hvordan løses eventuelt disse?

En positiv medlemsutvikling har selvfølgelig høy prioritet. Vi må fortsatt satse på å ha to innvielser i hver termin. Men det er minst like viktig å ha en klar strategi for at alle medlemmer skal vokse, utvikle seg og fortsette sitt medlemskap. Innvielse er bare en ting. Utvikling, vekst og trivsel er en like stor og annerledes utfordring.

Å bli medlem av Odd Fellow Ordenen er en helt annen opplevelse enn alt annet man melder seg inn i. Derfor er arbeidet som gjøres både i forkant og i tiden etter en innvielse med på å sette standarden for medlemmenes utbytte av logelivet.

En annen utfordring vi skal ta på alvor er hvordan vi skal møte de kommende slekters behov og oppfatninger. For å bestå som en livskraftig Orden, må vi ha et våkent øye for samfunnets utvikling. Vi må evne å tilpasse oss «trendene», uten å måtte gi fra oss «arvesølvet» vårt!

– Hvordan trives du i ditt embede som

Odd Fellow Ordenens Magasin

Distrikts Stor Sire og hvordan påvirker dette din oppfatning av Odd Fellow Ordenen?

Å få være Distrikts Stor Sire i lag med mange interesserte og aktive søstre, gir meg inspirasjon til å bruke tid sammen med dem både i loge og leir. Jeg trives faktisk som DSS. Gjennom det embedet gir meg av innsikt og erfaring, opplever jeg Odd Fellow Ordenen som en god lærer-mester både når det gjelder liv og lære.

Distriktsrådet møtes jevnlig. Møtene har vi hjemme hos hverandre. Da unngår vi at det blir de samme som alltid har den lengste veien. Storrepresentantene er flinke til å orientere fra egen enhet, og de har gjerne med saker som de ønsker å få belyst i Distriktsrådet.

Når det er store og viktige saker som skal presenteres, inviterer vi til utvidet Distriktsråd med Hovedmatriark og Overmestrene. Her får alle den samme informasjon med gode meningsyttringer og friske diskusjoner.

Nå har vi passert halvgått løp for vår funksjonstid. På de to årene har vi fått være med på å sette store og viktige saker ut i funksjon i loger og leir: Landsaken, Kunnskapsløftet, MVA-refusjon, kurs for nye embedsmenn med nye kurshefter, nye installasjonsritualer for loge og leir og arbeidet med leirens egenart. Arbeidet med å tilpasse leirslagningene til de nye rammene er en interessant og spennende utvikling å være med på.

– Er det noe du gjerne skulle ha gjort for å få Odd Fellow Ordenens etiske budskap mer og bedre ut i samfunnet?

Hver enkelt av oss må bli mer bevisst de verdiene vi bærer med oss, og etterleve dem i praksis. Nærmiljøet lærer å kjenne oss ved at midler fra julemesser, loddsalg og en rekke tilstelninger setter logene i distriktet i stand til å yte mye bra i nærmiljøet. Midlene som deles ut, går for det meste til tiltak for barn og unge, gamle og syke.

For meg er Informasjonsmøtene en fin anledning til å snakke om det etiske budskapet.

DISTRIKT NR. 17 NORD-TRØNDELAG

INTERVJU MED:

DSS ODD GUNNAR NYGAARD

Av Kjell-
Henrik
Hendrichs

– **Hvor lenge er det siden ditt distrikt ble opprettet og hvor lenge har du vært Distrikts Stor Sire?**

Distrikt 17 Nord-Trøndelag ble opprettet i 1992. Institueringen ble foretatt i Ordenslokalene i Steinkjer den 26. november med Fritz Berg fra Odd Fellow loge nr. 44 Stein som den første Distrikts Deputert Stor Sire. Jeg har vært Distrikts Stor Sire siden 16. september 2010.

– **Hvor mange loger har du i ditt distrikt, når ble den eldste stiftet og når ble den yngste stiftet?**

Odd Fellow loge nr. 44 Stein var distriktets første loge. Før andre verdenskrig lå de nærmeste logene i Trondheim, og det var kontakten dit som la grunnlag for etablering i Steinkjer. 18. april 1947 ble fire menn fra Steinkjer opptatt i Odd Fellow loge nr. 3 Eystein. Etter hvert ble flere brødre fra Steinkjer opptatt der. Dette ga grunnlag for at Steinkjer Broderforening ble stiftet 5. januar 1951. Etter noen års godt arbeid søkte broderforeningen 11. mars 1954 tillatelse til å danne egen loge i Steinkjer. Navnet skulle være Stein. Ved institueringen 19. juni 1954 fikk Stein sitt nummer som ble 44. Den første Overmester var Helge Holien, en av de fire brødrene fra Steinkjer som ble opptatt i Odd Fellow loge nr. 3 Eystein i 1947.

Odd Fellow loge nr. 44 Stein har vært et kraftsentrum i logearbeidet i Nord-Trøndelag og «faderloge» for loge nr. 73 Namsen i 1966, loge nr. 76 Stiklestad i 1967, loge nr. 115 Ankerfestet i 1987 og loge nr. 133 Otto Sverdrup i 1997. Odd Fellow

Distrikts Stor Sire Odd Gunnar Nygaard

Intervju med Distrikts Stor Sire Odd Gunnar Nygaard

Ordenen har et meget godt fotfeste i Nord-Trøndelag. Her må man merke seg at Stjørdal ligger i Nord-Trøndelag. Men i Ordenssammenheng er Stjørdal tilknyttet Sør-Trøndelag. Ser vi på Distriktets andel av fylket er omlag 1% av befolkningen Ordensmedlemmer. Steinkjer må kalles en Odd Fellow by. I denne byen er 2,3% av befolkningen medlemmer av Odd Fellow Ordenen. Jeg tror det er en absolutt rekord.

Alle logene i distriktet har gode og hensiktsmessige lokaler. I Steinkjer har det med visse mellomrom vært drøftelser om utvidelse av lokalene eller få nye lokaler med en annen lokalisering. Slike spørsmål er det selvfølgelig mange meninger

om, og det er utfordrende å få til enighet. Fem loger og to leire har sitt sete her. Det skaper trangboddhet. Leir nr. 21 Kongstanken holder de fleste leirslagninger i Steinkjer. Ett møte i hver termin legges til Levanger og Namsos.

– **Hvordan har medlemstilveksten i distriktet vært i de senere år, og ser du noen spesielle utfordringer i denne forbindelse?**

Medlemstilveksten i vårt distrikt har vært ganske god og stabil i de fleste loger. Som i de fleste distrikter arbeides det med å rekruttere yngre brødre. Noen loger lykkes bra med det og andre har utfordringer på dette området. Vi ser at når informa-

Odd Fellow Distriktsrådet i Distrikt nr. 17 Nord-Trøndelag, fra venstre: Nils A. Fossmo Rønning, 73 Namsen, Erling Sæther, 76 Stiklestad, Kjell Roar Skard, 115 Ankerfestet, Fredrik Brandt, 133 Otto Sverdrup, DSS Odd G. Nygård, Stein Sexe, 44 Stein, Lasse Hegge, Leir 21 Kongstanken, Øyvind Hovdahl, 114 Tord Folesson, Knut Skilhagen, 154 Folla.

Bildet under: Hovedpatriark i Odd Fellow leir nr. 21 Kongstanken Kjell Roar Skard.

Rebekkaloger og -leire i Distrikt 17:

Loge nr. 44 Stein
Loge nr. 73 Namsen
Loge nr. 76 Stiklestad
Loge nr. 114 Tord Folesson
Loge nr. 115 Ankerfestet
Loge nr. 133 Otto Sverdrup
Loge nr. 154 Folla
Leir nr. 21 Kongstanken

stiftet 19.06.1954 i Steinkjer
stiftet 26. 03.1966 i Namsos
stiftet 21.01.1967 i Levanger
stiftet 29. 11.1986 i Levanger
stiftet 14. 11.1987 i Steinkjer
stiftet 25.10.1997 i Steinkjer
stiftet 12. 05.2012 i Ytre Namdal
stiftet 25.01.1992 i Steinkjer

sjonsmøter er godt forberedt og godt gjennomført, skaper dette resultater. Vi har endelig kommet i mål med å etablere Odd Fellow loge nr. 156 Folla i Ytre Namdal. Dette har tatt tid. Med stor innsats fra brødrene selv og med gode krefter fra moderloge nr. 73 Namsen er vi på plass. Det er imidlertid mye arbeid igjen for å få til nødvendig vekst i dette området.

En utfordring også i vårt distrikt er å danne nye loger. Jeg tror at det er den beste måten for å få til vekst i Ordenen. Den som har vært så heldig å være med på å starte en ny loge vet hvilken entu-

siasme det skaper.

– Har ditt distrikt spesielle utfordringer i forhold til andre distrikter du kjenner til, og hvordan løses eventuelt disse?

Jeg kan ikke se at vårt distrikt har spesielle utfordringer i forhold til andre distrikter. Både leir og loger fungerer bra. I vårt Distriktsråd planlegges installasjoner, instruksjoner og kurs. Distriktsrådet er et godt organ for å utveksle erfaringer mellom enhetene. Storrepresentantene viser stort engasjement, både i Distriktsrådet og i sine loger.

Distriktsrådet møtes fire-fem ganger i året, hvorav et møte holdes felles med Rebekkasøstrene. Sist vinter ble ett av våre møter holdt i forbindelse med en tur til Stortingsgaten i Oslo. Dette var en lærerik og inspirerende tur med omvisning i huset og samtaler med Stor Sire.

– Hvordan trives du i ditt embede som Distrikts Stor Sire og hvordan påvirker dette din oppfatning av Odd Fellow Ordenen?

Jeg trives godt i mitt embede. Alle verv jeg har hatt gjennom mitt Ordensarbeid har gitt meg større innsikt i Ordenen. Som DSS får jeg se og oppleve arbeidet fra flere sider. Dette er utviklende for meg selv, og jeg håper at jeg derved kan overføre impulser og inspirere enhetene i mitt distrikt. Selvsagt tar mitt embede mye tid. Logearbeid er vel i stor grad arbeid og utvikling av seg selv. Det mener jeg å få igjen for i den tiden jeg bruker i arbeidet. Jeg treffer og blir kjent med en masse positive Odd Fellows både i distriktet og i Ordenen for øvrig. Jeg blir imponert over hvor mange som bidrar med mye for å utvikle både leir og loger. Og når iveren blir stor kan det også skje enkelte overtrap i å tolke eller tilpasse skikker eller ritualer etter eget hode. Da hender det nok at jeg må minne både meg selv og andre om hva vi er forpliktet å holde oss til og hva vi har lovet i så måte.

– Er det noe du gjerne skulle ha gjort for å få Odd Fellow Ordenens etiske budskap mer og bedre ut i samfunnet?

Vi må klart begynne med oss selv og våre liv. Det hjelper lite med brosjyrer og omtale i presse og medier hvis ikke hver enkelt av oss ikke er gode Odd Fellows i hverdagen. Viser vi omsorg overfor hverandre og for de vi omgås med, tror jeg at hver og en av oss som gode ambassadører for vår Orden får ut vårt etiske budskap om hva Odd Fellow står for som en verdibærende Orden. Vær mot andre slik du vil at de skal være mot deg og dine.

Norsk Odd Fellow Akademis symposium 2012

Det var ingen selvfølge at det skulle bli så mange påmeldte som om lag 150, og det sto ikke i stjernene at symposiet skulle bli en suksess. Når så alle slags streiker truet like rundt hjørnet i junidagene 2012, var man heller ikke sikker på at det hele kom vel i havn før det var i havn.

Tyskerne har et ordtak for dette som så mye annet, nemlig at «Aller Anfang ist schwer». I så fall løste arrangementskomiteén med de to Distrikts Stor Sirene i spissen dette på en utmerket måte.

Hva er et symposium?

At Norsk Odd Fellow Akademi skal ha et årlig symposium står i Akademiets statutter. Og både ordet «akademi» og «symposium» er hentet fra gammelgresk. Ordet akademi er hentet fra navnet på Platons skole i Athen. Denne skolen lå like ved et tempel til helten Akademos. Navnet som har en slik ærverdig klang har altså en helt tilfeldig opprinnelse og betyr egentlig ikke noe som helst. Begrepet symposium har derimot en annen og mer tvilsom betydning. Det betyr en sammenkomst eller selskap hvor hensikten er å drikke mye, fortrinnsvis vin.

«Drikkegildet i Athen» er for øvrig en av Platons mest berømte bøker og viser filosofen Sokrates i fri samtalemessig utfoldelse, men med veldig lite vin innabords.

I vår tradisjon er ordet symposium blitt ensbetydende med en sammenkomst hvor man lytter til vektige innlegg og deltar i en strukturert samtale.

Vi samlet oss på fredag...

Hele arrangementet forgikk på Hotell Prinsen i Trondheim sentrum. Alle deltakerne ankom til lunsj. Deretter ble møtet åpnet med åpningstale av Aka-

demiets preses, Stor Sire Morten Buan. Han trakk i sin tale opp linjer både fra Odd Fellow Ordenens historie og Ordenens verdimeslige utvikling, fra kunnskapsproduksjonens betydning og forandring gjennom årene, og i hvilken kontekst et Odd Fellow Akademi står i i vår tid og i fremtiden. Talen er i sin helhet gjengitt på sidene 34-35.

Nettopp et symposium skal ha innslag av mye mer enn ord. Derfor var det i løpet av dagene sterke og mange innslag av lokale kunstnere. Unge Trondheimskunstnere gjorde sterkt inntrykk på forsamlingen, både vokalt og instrumentalt. Det samme gjorde en rekke Rebekkasøstre som demonstrerte kvalitetsinnlegg på det som ble servert på Rebekkalogenes ettermøter.

Etter dette var tiden kommet til det som ble ansett som symposiets hovedinnlegg. Professor, dr. philos. Janne Haaland Matlary hadde fått som utfordring å tegne et kart over de verdimeslige bevegelser i den europeiske kultur, ikke minst under henvisning til hvilke verdier som synes å være stigende i kurs og hvilke som er de synkende. Foredraget er referert på sidene 10-11.

Symposiesalen var satt opp med meget godt audiovisuelt utstyr slik at alle (egentlig) satt på orkesterplass.

Når vi nå var i Trondheim, var det meningen at vi skulle se langt mer enn Hotell Prinsen. Derfor hadde arrangementskomiteén lagt opp til å ta Gråkallbanen – et gammelt trikkeløp – opp til Lian Gård i Bymarka hvor det ble servert ekte trøndersk mat. Kvelden var vakker, været var vakkert, deltakerne var vakre, utsikten var overveldende og stemningen høy. Det er ikke ofte at gamle Gråkallbanen har med seg en så sprudlende og sammensveiset festforsamling ned igjen til byen etter en sommerkveld i Bymarka.

Og fortsetter på lørdag...

Lørdag var neste store, etiske innlegg, denne gangen av oversykepleier Marie Aakre, en nestor innen anvendt etikk

Preses Morten Buan i sin tale til Odd Fellow Akademiets Symposium 2012 i Trondheim.

både i og utenfor helsetjenesten. Mens Haaland Matlary trakk de store perspektivene og de lange linjene, ble forsamlingen denne gang tatt med i de tette, nære, og til dels konfliktfylte relasjoner hvor det å by på seg selv kan få de mest fatale konsekvenser dersom man ikke har et reflektert forhold til sitt etiske ståsted. Etikk og etiske utfordringer er noe vi alle lever med fra vi fødes til vi dør, fra vi slår opp øynene om morgenen til vi lukker dem om kvelden. Forsamlingen ble tatt med både på en livsreise og en dagsreise. Ingen tilstede var i tvil om at etiske utfordringer har du hele tiden, om du vil eller ikke.

Siste foredragsholder var daværende 1. vise Storsiren, nå Stor Sire Carl-Johan Sjøblom. Han har ledet den svenske tankesmien om Odd Fellow Ordenens utfordringer i fremtiden. Utredningen har en futurologisk inn-

første

Av Kjell-
Henrik
Hendrichs

fallsvinkel hvor det stilles spørsmål om hvilket samfunn Odd Fellow Ordenen vil møte i de kommende, ti, tyve og mer enn tredve år frem i tiden. Svarene bygger på en metodikk hvor man analyserer skifter i de ulike alderskohorter og deres oppfatning av sin rolle i samfunnet.

Alle foredragene ble etterfulgt av smågruppesamtaler hvor samtlige deltagere fikk anledning til å drøfte foredragene.

Om ettermiddagen ble det igjen et fokus på byen Trondheim. Det ble arrangert en omfattende busstur gjennom hele Trondheim med omgivelser. Den som etter en slik tur ikke hadde fått et betydelig inntrykk av byen, omgivelsene og dens historie, bør neppe bruke ressurser på å reise hjemmefra.

Om kvelden var det gallamiddag som vi kjenner den fra Odd Fellow Ordenen på sitt beste. Og da kom det hilsener både fra den Europeiske Stor Sire og utenlandske gjester.

Og så var søndag siste dag for symposiet. . .

Søndag, ganske grytidlig var hotellets storsal satt opp som en logesal, selv om utstyret var enkelt. Der ble Akademiets formelle og rituelle del gjennomført med det seremoniell som ble skrevet til institueringen av Akademiet 18. juni 2011. Og i denne seremonien ble nye medlemmer av Akademiet formelt opp tatt som medlemmer og tildelt Akademiets insignium.

Etter at denne seremonien var avsluttet, gikk mange av symposiets deltagere til høymesse i Nidarosdomen. Og etter det reiste deltakerne hjem, hver til sitt med et vell av inntrykk både fra forelesninger, gruppesamtaler, kunstnerisk underholdning, festlige samvær og besøk i Stiftsstadens som værmessig hadde vist seg fra sin gode side.

Konklusjonen var entydig at dette var et Odd Fellow arrangement man kunne være stolt av. Det neste symposium i Norsk Odd Fellow Akademis regi vil finne sted i Bergen i august 2013.

Janne Haaland Matlary.

Oddrunn Strand, sangerinne – Gunhild By, pianistinne.

Europeiske verdier – hvilke kommer og hvilke

Janne Haaland Matlary.

Niccolò Machiavelli

kapittel 10 hvor det heter: «Men den som er leiekar og ikke gjeter, og som selv ikke eier sauene, han forlater dem og flykter når han ser ulven komme, og ulven kaster seg over dem og sprer flokken. For han er bare leiekar og har ingen omsorg for sauene.» Leiekaren – eller leiesoldaten – har ingen egeninteresse i den jobben han gjør. Han har ingen caritas – eller nestekjærighet. Machiavelli sier om dette: «Leiesoldaten risikerer ikke livet fordi han ikke er motivert av annet enn egeninteressen og flykter i farens stund.» Slik sette analyserer kynikeren Machiavelli og etikeren Jesus situasjon om hvem man kan stole på i krisesituasjoner på samme måte.

Verdier er noe man må eie og internalisere. De må være en ekte del av deg selv. Det er det som menes med verdimessig dannelse.

Hvilke verdier preger Europa for tiden?

To begreper fanger godt fremtredende verditrender i Europa. Det ene er narsissisme og det andre er hedonisme. Narsissismen karakteriseres ved selvopptatthet, overflatiskhet og ungdomsdyrkning. Narsissus fra gresk mytologi var jo ungutten som forelsket seg i seg selv. Denne selvopptattheten og dens overflatiskhet danner et svært dårlig verdigrunnlag for samfunnet og relasjonene i samfunnet. Det narsissistiske spørsmål blir hele tiden hva den enkelte kan gjøre for å få mer til seg selv.

Hedonismen preges av et evig jag

«Eksempels makt er total»

Verdier er ikke noe man kan ta frem og putte bort etter forgodtbefinnende. Verdier er noen som hefter ved hele din karakter. Sitatet «eksempels makt er totalt» er hentet fra tidligere sjef for Krigsskolen, brigader Odin Johannessen. I dette ligger den oppfatning at det ikke er mulig å dekke seg bak en formulering som «Gjør som jeg sier og ikke se på hva jeg gjør!» Dine verdier avsløres av dine handlinger. I vurderingen av hvilke verdier som gjelder, må vi se om det er samsvar mellom handlingene og de formulerte verdier. Verdier som ikke følges opp i praksis er rent ordgyderi.

Niccolò Machiavelli (1469-1527)

Maktteoretikeren og kynikeren Machiavelli har vært ledestjernen for alle skruppelløse herskere og politikere. Han så bort fra alle moralske hensyn og var kun opptatt av effekten av hva han gjorde for å beholde makt. Matlary trakk frem et tekstavsnitt fra Johannesevangeliet

Professor, dr. philos, Janne Haaland Matlary fikk i oppdrag i forelese over hvilke verdier vi kjenner i Europa, og hvilke verdimesse forskyvninger vi kan registrere i vår verdensdel over tid. En slik overordnet innfallsvinkel krever også at man tar helt konkrete utgangspunkt for å belyse synspunktene og perspektivene. I løpet av mer enn én times odysse gjennom mer enn to tusen år og gjennom en rekke verdisystemer, satt forsamlingen igjen med opplevelse av en viktig verdireise. Alle seminarforedragene er i sin helhet lagt ut på oddfellow.no under fanen Akademiet. Her skal gis noen korte resyméer av professor Matlarys forelesning.

ier går?

Narsissus malt av Caravaggio

etter nytelse og underholdning. Når ikke dette oppnås, blir resultatet kjedsomhet.

Hverken narsissisme eller hedonisme er nye fenomener. Snarere tvert om. Men de er gjerne forfallssymptomer. Ingen samfunn kan bestå av selvopptatthet og nytelse alene.

Menneskesynet er det avgjørende

Det finnes en rekke menneskesyn og måter å oppfatte mennesket på. I vår klassiske arv fra Aten, Jerusalem og

Roma har mennesket en verdi og mennesket skal utvikles og dannes. Men i Europa finnes det også et ensidig nyttebasert menneskesyn hvor mennesket vurderes etter den nytte det har eller den nytten det gjør. Da får vi også et relativistisk menneskesyn. Det er også vokst frem et rent materielt menneskesyn hvor mennesket selvfølgelig også taper det som kalles verdi.

Dannelse – hva er det?

I begrepet dannelse ligger det en forutsetning om at vi ikke er født fiks ferdige. Dannelse er ikke først og fremst en skolering, men en langsiktig og bevisst påvirkning av verdier, eksempelvis om at noe er godt og noe er ondt, riktig og galt, vakkert og stygt.

Dannelsen forutsetter at man har tatt et valg om estetiske og etiske verdier. Dannelse er aldri nøytral, men søker etter verdier og kvaliteter. Dannelse forutsetter også vilje til å lære og erkjenne. I dannelse ligger også at man erkjenner at egeninteressen må dempes, at man ikke handle for seg selv alene. Dannelse er også å lære og å innse at man kan gjøre noe for andre uten å vente noe tilbake, og at man skal ha respekt for andre.

Uten dannelse får vi som resultat et samfunn preget av selvopptatthet, nytlesensorientering og verdirelativisme.

«Etikk er karakterbygging»

Uten etikk og verdier får vi et etikkløst og verdiløst samfunn. I vår kulturs røtter finner vi velprøvde verdier som rettferd-

ighet, kløkt, visdom, måtehold, selvdisciplin, mot, styrke og djervhet. Men disse verdiene gir seg ikke av seg selv. De må innøves og trenes og bli en del av deg selv – hvis du vil det slik. Etikk er praktisk handling, ikke først og fremst teori.

Men når man først ønsker karakterbygging, gjør man klokt i også å ha en oppfatning av hva man ikke vil bygge opp. Også i dette finner vi klare advarsler i vår egen kultur. Egenskaper som man helst vil unngå er grådighet, lyst, misunnelse, lathet, unnfallenhet, egoisme, løgnaktighet og selvopptatthet.

Karakterbygging er ikke noe kortvarig engangsprosjekt. Det er et livsvarig prosjekt som egentlig aldri tar slutt. Gjennom våre liv møter vi stadig nye utfordringer og nye situasjoner. Noen kjenner vi noe til, andre er nye og fremmede. Da er det karakteren skal dannes og bygges i en vrimmel av nye situasjoner. Karakterbyggingen tar aldri slutt på samme måte som våre øvrige livsprosesser ikke tar slutt før vi dør.

«Vi må gjenoppdage kjernefunksjonene»

I vårt sammensatte samfunn må vi gjenoppdage kjernefunksjonene for å bygge et verdibasert samfunn. Det betyr ikke at vi skal tilbake til gamle samfunnsformer, men vi skal ta med oss det vi tror er de bærende samfunnsverdier inn i fremtiden. Odd Fellow Ordenen har verdier som Vennskap, Kjærlighet og Sannhet og et verdiladet menneskesyn som setter mennesket i en positiv relasjon til alle andre medmennesker. I så måte har Odd Fellow Ordenen implisitt sluttet seg til vesentlige deler av den europeiske kulturs verdigrunnlag og røtter. Arbeidet med å velge verdier er ikke gjort en gang for alle. Det er en daglig, for ikke å si noe vi gjør hvert minutt av vårt liv.

Derfor passer det å avslutte med et dikt av Kolbjørn Falkeid:

*«Du skal ikke klistre
fine øyeblikk opp på veggen i tankene
Og forgylle dem
med lengselen din
Du skal kjøre spettet
hardt innunder arrete hverdager
Og vippe dem opp,
en etter en
det er derfor livet har
deg på mannskapslista»*

Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs

Instituering av Rebekkaloge nr. 129 St. Brictiva

To dager i slutten av april 2012 var satt av til instituering og markering av denne sjeldne begivenheten. I logelokalene i Halsanveien i Levanger var det lørdag 28. april instituering av Rebekkaloge nr. 129 St. Brictiva. Søndag 29. april var det en gripende samling i klosterruinene ved Munkeby i Levanger.

I april 2009 var søstre samlet for å samtale og få mer informasjon om etablering av en Rebekkaforening. Rebekkaloge nr. 58 Gudrun fylte 30 år dette året og hadde godt over hundre medlemmer. DSS den gang, Ingunn Adde, tok initiativet overfor søstrene i Gudrun for å få etablert en ny Rebekkaloge på Innherred. DSS Inger Mari Fossum har siden vært sentral i arbeidet frem til institueringen av den nye Rebekkalogen. DSS har vært viktig i dette arbeidet både for moderlogen, Rebekkaloge nr. 58 Gudrun, og for de søstrene som tok på seg arbeidet med å etablere en ny Rebekkaloge.

De historiske røtter

Innherred Rebekkaforening ble stiftet 11. januar 2010. I følge gamle merkedager på Primstaven var dette «brettemesse» og perfekt for å stifte Rebekkaforeningen. Allerede på det første møtet i april 2009 ble navneforslag på den nye Rebekkalogen lansert av Agnes Stokke. Hun foreslo Sancta Brictiva eller Sancta Brettiva.

Sancta Brictiva (Brettiva) var navnet på en jomfru og martyr som ble skytshelgen for Munkeby klosterkirke. Hennes festdag er 11. januar og den har altså fått plass på Primstaven. Munkeby kloster i Levanger var visstnok det eneste kloster som var viet til St. Brictiva. Hun kan ha vært en misjonær som kom hit ca. år 1000, eller litt før. Det spinkle kildematerialet åpner for fantasien og til St. Brictiva (Brettiva) er det knyttet mystikk til hennes liv og virke. En antar at benrester av henne var grunnlaget for at det ble bygd en valfartskirke der det senere ble bygd et kloster. Klosteret ble anlagt i 1153-58 og relikviedyrking var vanlig i

Munkeby klosterruin.

Foto: Nanfrid Rønning

Foran fra venstre: Eks. OM Else Marie Thorhus, sekretær Solgunn Ryen Karlsen, OM Eva Borge, UM Cathrine Thorhus, skattmester Anne Kari Ottem, kasserer Inger Kvernmo Krogstad. Bak fra venstre: Stor.rep. Kari Johanne Dahlen, Stor Kap. Jorun Michelet, Stor Skattm. Svanhild Ljosland, Dep. Stor Sire Tove Aalborg, Stor Sire Morten Buan, Stor Sekr. Svanhild Sandem, DSS Inger Mari Fossum, Stor Marsjall Toril Grundtvig Skougaard, Stor.rep. Gunnvor Arnstad.

Foto: Nanfrid Rønning

middelalderen. I Levanger er det tradisjon å holde utendørsgudstjenester i klosterruinene. I september 2009 kom fire munkar fra Cîteaux og startet opp igjen Munkeby Mariakloster i Frol.

Rebekkaforeningen bestod av søstre med svært ulik fartstid i logen. Noen av medlemmene hadde i sin tid vært med i arbeidet med å stifte moderlogen, Rebekkaloge nr. 58 Gudrun. Alle foreningens medlemmer har jobbet aktivt i ulike nevnder og komiteer for at alt

skulle være på plass til institueringen: Medlemmer, økonomi, særlov, emblem, navn, embedsmenn og nevnder, institueringen og søndagens samling. Rebekkaforeningen har hele tiden hatt solid støtte hos moderlogen i sitt arbeid. DSS og foreningens formann har løpende informert om arbeidet i foreningen på logemøtene i Rebekkaloge nr. 58 Gudrun. Søstre fra moderlogen har vist engasjement og støtte med å delta på foreningens møter og ikke minst hjulpet til

med å kjøpe lodd. Loddsalg og trekning av gevinster har vært en hovedaktivitet på ettermøtene til foreningen. Søstre har hatt med gevinster enten det var deres «tur» eller ikke. Medlemsvervingen har foreningen skyndet seg sakte med. Da Rebekkaforeningen ble stiftet var det 11 medlemmer, den 28. april 2012 hadde St Brichtiva i alt 33 søstre.

Med bena plantet i lokalmiljøet

Navnet på den nye logen har som nevnt lokal forankring. Det samme kan også sies om arrangementene 28.–29. april. Lørdag kveld var det fullt hus i logelokalene med gjester fra alle Rebekkalogene i distriktet, leiren og mange søstre fra moderlogen. Institueringen ble foretatt av Stor Sire og de øvrige Storembedsmennene på plass. Institueringen av Rebekkalogen var høytidelig og vakker. Ved bordet var bordkortene kontrollert og alle kunne innta sine plasser. Festmenyen var sterkt preget av lokale råvarer. Munkene ved det nye Maria-klosteret lager en halvfast ost, Munkeby-osten, etter fransk oppskrift med melk fra klosterets nabogårder. Denne osten var blant ingrediensene i forretten, sammen med flere varianter av lokal spekemat. Hovedretten var langtidsbakt kalvelår fra Sæther gård, til dessert «Grunnlovssdessert Bruborg» – hjemmelaget is med rabarbra og sviskekompott. Kokken regjerte på kjøkkenet og serveringen ble besørget av brødre fra Odd Fellowlogene Stiklestad og Tord Foleson.

Programmet inne i salen og ved taffelet etterpå er på mange måter lagt gjennom Ordenens retningslinjer og etikette. Dette hadde foreningens medlemmer øvd på i flere omganger. Det var i den sammenhengen frigjørende for flere å få høre om erfarne søstres tabber gjennom årene.

Det hadde vært mye arbeid frem til denne helgen i april og mye spenning var knyttet til selve institueringen. Med bakgrunn i dette ønsket søstre at institueringshelgen også skulle inneholde en mer uformell del. Søndag 29. april var det derfor samling i Munkeby klosterruin for alle som ønsket å delta. I Trøndelag kan enhver dag inneholde alle fire årstider, dette gjelder ikke minst i april. Det føltes som en vennlig gest at det var oppholds- vær og litt sol når søndagen kom og vi skulle ha program ute. Ruinene var enkelt pyntet for anledningen. Marit Woxholt akkompagnerte Laudate som alle sang i det vi gikk inn i klosterruinene. Anne Kari Ottem resiterte «Klosterkjerka» av Astrid Krogh Halse, før det ble sunget to vers av «No livnar det i

Foran fra venstre: sekretær Solgunn Ryen Karlsen, UM Cathrine Thorhus, Om Eva Borge, Skattm. Anne Kari Ottem, Kasserer Inger Kvernmo Krogstad. Bak fra venstre: Eks OM Else Marie Thorhus og Stor.rep. Gunnvor Arnstad. Foto: Nanfrid Rønning

Tale ved prost Nils Åge Aune.

Foto: Nanfrid Rønning

lundar». Teksten denne søndagen var hentet fra Johannes 13. 30-35 og ble lest av Eva Borge. Prost Nils Åge Aune holdt en kort og gripende tale om kjærlighet. Samlingen i klosterruinene ble avsluttet med allsang: Sang til Rebekkaloge nr. 129 St. Brichtiva, før velsignelsen. På vei tilbake til Levanger og logelokalene gikk turen innom det nye Mariaklosteret. I logelokalene var det nå klargjort for varm lunsj bestående av tradisjonell festmat fra Innherred: sodd og skjenning med hjemmelaget ingefærøl og sviskegrøt med fløte til dessert. Søndagens markering ble en vakker og minnerik dag

som ga en god start for Rebekkaloge nr. 129 St. Brichtiva.

Tekst: Cathrine Thorhus

Gjør ikke det som er ondt,
så skal det onde
ikke ramme deg.
Hold deg borte fra urett,
så skal de vike fra deg.
Så ikke i
urettferdighetens plogfurer,
for det vil du få sjufold igjen.

Siraks visdom

Sommermøte på historisk grunn

Dette er en kopi av «konvensjonen til Moss» en gave fra Stortinget til M. Peterson & Søn A/S. Den ble overrakt av stortingspresident Nils Langhelle ved festmøtet i salen den 14. august 1964, i anledning konvensjonens 150 års jubileum. Originalen er oppbevart i riksarkivet.

Patriarkene i Odd Fellow Leir nr. 7 Østfold kom 200 års jubileet for Norges Grunnlov i forkjøpet. Årets sommermøte var lagt på historisk grunn da Leiren besøkte Konvensjonsgården i Moss. Her ble våpenhvileavtalen med Sverige utarbeidet og ferdigstilt den 14. august 1814. Avtalen ble senere underskrevet av kong Christian Frederik (1786–1848) i Kommandantgården i Fredrikstad.

Det er allment kjent at Grunnloven ble utarbeidet på Eidsvoll fram til den 17. mai 1814. På denne datoen ble prins Christian Frederik utnevnt til Konge i Norge. Mindre kjent er hva som skjedde i Moss og Fredrikstad senere dette året. Om knappe to år kan vi markere 200-års jubileet for disse viktige og betydningsfulle hendelser i vår historie.

Napoleonskrigene

Den 10. april 1814 var det klart at Danmark–Norge var på den tapende siden i

Napoleonskrigene. Sverige var alliert med Storbritannia, og var på den seirende siden. Ved forhandlingene i Kiel, som endte i «Kielfreden», ble Danmark tvunget til å avstå Norge til Sverige. Sentrale personer i Norge benyttet denne muligheten til å få kontroll over Norges skjebne, og innkalte til en riksforsamling på Eidsvoll. Der ble Norges Grunnlov utformet og undertegnet. Under ledelse av den danske arveprins Christian Frederik ble Norges selvstendighet proklamert. Men med støtte fra sine allierte godtok ikke Sverige dette.

Sverige angrep derfor Norge den 26. juli 1814. Angrepet ble ledet av den svenske kronprinsen Karl XIV Johan.

Norge i krig

Det ble heldigvis en kort tid med reell krigføring som hadde svensk framgang i Østfold. Det ble raskt innledet fredsforhandlinger i Moss, nærmere bestemt i administrasjonsbygningen til Moss Jernverk. (Gården ble senere overtatt av Peterson & Sønn, og har fått navnet Konvensjonsgården.) Partene ble den 14. august enige om en våpenstillstandsavtale. Nordmennene Niels Aall (1769 - 1854)

Sammen med soldater i tidsriktige uniformer ønsket Eks Overmester og hornist Kjell Martinsen Patriarkene velkomne med fanfare.

og Jonas Collett (1772–1851) ledet forhandlingene på norsk side, mens generalene Anders Fredrik Skjöldebrand og Magnus Bjørnstjerna forhandlet for Sverige.

Mot at Sverige aksepterte den norske konstitusjonen og en løs personalunion, gikk Christian Frederik med på å returnere til Danmark. Det er interessant å merke seg at konvensjonen, som bestod av fire dokumenter, ble skrevet på fransk. De fire dokumentene hadde følgende hovedpunkter:

- **Avtalene ble inngått mellom den svenske Kronprinsen, på vegne av den svenske Kongen, og det norske Stortinget. Svenskene godtok ikke Christian Frederiks krav på den norske tronen. Dermed var ikke han part i avtalen.**
- **Innen slutten av september eller i begynnelsen av oktober skulle Det Norske Stortinget samles for å ratifisere konvensjonen.**
- **Den svenske kongen aksepterte den norske Grunnloven, med nødvendige endringer for å tilpasse den til personalunionen med Sverige. Alle endringer skulle godtas av Stortinget.**
- **Christian Frederik skulle frasi seg alle krav til den norske tronen og forlate Norge. Denne siste avtalen var hemmelig.**

Det er interessant å merke seg at opinionen i Norge var sjokkert over det man så som regjeringens ettergivenhet. Da den svenske forhandlingslederen, general Magnus Bjørnstjerna, kom til Christiania, fikk han en så fiendtlig mottakelse at han returnerte til Moss.

Leirens sommermøte

Møtet ble svært vellykket, og det interesserte mange. 48 Patriarker ble møtt av soldater fra Artillerihistorisk forening i tidsriktige uniformer. Vår egen Patriark Kjell Martinsen markerte ankomsten med fanfare spilt på jakthorn.

Norges nasjonalsang ble sunget, blant annet verset der Bjørnstjerne Bjørnson har skrevet om hendelsen i Halden:

*Vissnok var vi ikke mange,
men vi strakk dog til,
da vi prøvdes noen gange
og det stod på spill.
Ti, vi heller brente
enn det kom til fall.
Husker bare hva som hendte,
ned på Fredrikshald.
Husker bare hva som hendte,
hendte ned på Fredrikshald.*

Guide Ellinor Bruusgaard fra «Visit Moss» fortalte om de spennende begivenhetene som fant sted i Østfold i 1814. – Det var faktisk slik at Mossekonvensjonen reddet Norges grunnlov dette året, sa hun.

Etter foredraget tok mange seg tid til å studere en meget god kopi av traktaten. Patriarkene spaserte deretter via Mossefossen hvor Christian Frederik har fått sin statue. De fortsatte så gjennom den historiske Møllebyen og til Logehuset. Etter et felles måltid holdt patriark Kjell Martinsen et svært interessant foredrag om instrumentet horn. Martinsen er pensjonert hornist med bakgrunn i Stabsmusikken og flere teatre i Oslo. Han var også dirigent i HM Kongens Garde. Møtet ble ledet av HP Hans Krugerud.

Tekst og foto: Arne Glomdal

Interesserte patriarker studerer traktaten.

200 meter fra Konvensjonsgården finner vi Mossefossen. Her har Prins Christian Frederik fått sin statue. Den ble gitt Moss kommune i 1995 i anledning byens 275 års jubileum. I inskripsjonen står det å lese: «Som grunnlovens forsvarer sikret han Norges selvstendighet som stat». Statuen ble avduket den 21. august 1995 av Kong Harald V.

Konvensjonsgården i Moss, hvor en av norgeshistoriens viktigste begivenheter fant sted.

Eks Stor Kapellan Arvid Fjære har levd med Odd Fellow Ordenen i mer enn halvparten av sitt liv. Det er han selvfølgelig ikke alene om. Men han har også brukt tiden til å observere både seg selv og andre. Han har med andre ord «sanket visdom langs livsveien» – en poetisk beskrivelse av hva han har gjort. Han fikk sin utdanning under og umiddelbart etter siste krig. Da så både Norge og Odd Fellow Ordenen ganske annerledes ut enn i dag.

– Hva visste du om verdibærende Ordener i din ungdom?

I oppveksten hadde jeg overhode ingen kjennskap til Odd Fellow Ordenen. Det nærmeste jeg hadde hørt var den fleipete betraktning: «Hvorfor kan ikke jeg gå Drammensveien når Odd Fellow Gården(går'n)?»

I 1963 flyttet vi inn på et nytt byggefelt i Asker. Jeg hadde da i flere år vært medlem av Junior Chamber. Der var det slik at når man passerte 30 år var man passé. Tilfeldighetene var at i den andre enden av huset bodde det et medlem av Odd Fellow Ordenen. Vi fikk etterhvert et meget godt naboforhold med utadvendte mennesker som hadde barn i samme alder som oss. Jeg la merke til at han rett som det var dro avgårde i sort dress, ofte i snippkjole. Snart spurte jeg ham hva han drev med. Litt unnvikende sa han at han var medlem av Odd Fellow Ordenen. Han hadde også en venn som han kjørte sammen med til logemøtene i Oslo. En kveld vi alle var sammen mente de at jeg også burde bli medlem av Odd Fellow Ordenen. Da spurte jeg litt mer om hva det gikk ut på. Jeg fikk ikke vite mye, men at det var en fin forening å være medlem av. Det var rett tid for meg å tenke på en annen foreningstilknytning etter Junior Chamber. Og jeg følte meg vel også litt beåret over å ha bli foreslått til en slik Orden. De sa at møtene var hver onsdag i nettopp Odd Fellow Gården.

– Og hva skjedde så?

Så kom de med innmeldingsskjemaer. Vi fylte ut og jeg skrev under. Jeg husker at jeg syntes det så mer og mer spennende ut. En ting husker jeg at jeg virkelig stusset mye over. Det var dette med å tro på «Det Høyeste Vesen». Jeg spurte mer om det, om det var en «kristelig» forening og om jeg måtte være personlig kristen i den betydning jeg den gang la i

Å vurdere Ordene er en krevende ø

Eks Stor Kapellan Arvid Fjære.

Foto: Jon Esben Johnsen

begrepet. Jeg kom jo fra et lite bygdesamfunn med de som var «personlige kristne» og de som ikke var det. Nei da, det var ikke sånn ment, men om jeg hadde beholdt min barnetro. Ja, det har jeg nok, sa jeg. Jeg følte meg jo ganske fjernt fra ateismen.

Høsten 1970 ble jeg så tatt opp i Odd Fellow loge nr. 2 Eidsvold. Det var altså nærmest en tilfeldighet at min nye tilhørighet ble Odd Fellow Ordenen. Det skjedde udramatisk gjennom påvirkning fra en nabo, som også ble min fadder. In-

formasjonsmøter som vi har i dag ble ikke praktisert den gangen. Men burde vi ikke gjøre mer av det som min nabo gjorde? Til ditt spørsmål om hvordan jeg oppfattet Odd Fellow Ordenen den gang, vil jeg si at jeg tror Ordenen var mer «lukket» og mer «hemmelighetsfull» lik-som. Kanskje var det litt mer «status» også.

– Ante du noe om hva disse Ordene drev på med da?

Det var fint lite, men slik vil det vel alltid

n over tid øvelse

være når man blir medlem av noe så annerledes som en Orden. Etter vel 42 års medlemskap så har jeg selvsagt fått godt innblikk i min Orden.

Jeg ser på Ordenen som en verdibærende etisk institusjon, en organisasjon som har klare, gode og positive formål. Den etiske påvirkning er der hele tiden uten å være påtrengende. Ordenen er fortsatt tradisjonsbunden og tidløs i sin væremåte, men tar hele tiden opp i seg aktuelle utfordringer. Jeg ser også på Ordenen som en gedigen mulighet for et godt nettverk. I en rastløs og omskiftende tid er et slikt nettverk mer verd enn gull.

– Hvordan har ditt yrkesliv artet seg og hvor har du bodd?

Ja, som de fleste har jeg flyttet flere ganger. Skiftet jobb har jeg også gjort noen ganger. Når du skifter jobb eller bytter bolig, bryter du opp fra et miljø. Du har fått arbeidskolleger, venner, og blitt kjent med deres familier. Så begynner du i en ny jobb. Da får du nye kolleger, nye venner før du igjen skal bryte opp. Det blir selvfølgelig etterhvert en stor bekjentskapskrets, og du klarer ikke å forholde deg til alle. Du forsøker kanskje å bygge på noen «kjernevenner». Men etterhvert som tiden går så forsvinner også de ut.

Her er et aktivt medlemskap i en Orden som vår helt uvurderlig. Her får man et nettverk som er bestandig. Her lærer man nye mennesker å kjenne, her teller ikke høy eller lav sosial status noe, her er det selve menneske kvaliteten som betyr noe. Nå har jeg vært pensjonist i noen år. Og jeg konstaterer at så godt som alle mine omgangsvenner er Odd Fellows. De andre nettverkene har etter hvert forvitret av seg selv. Hadde jeg ikke hatt mitt Ordensnettverk hadde jeg vært fattig! Og Ordenens etikk har vært en klar og sterk veiviser for meg i en rekke valg jeg har gjort og i hvordan jeg har oppført meg overfor mine medmennesker.

– Betydningen av Ordenen for medlemmer i dag?

Jeg tror at kanskje noen tar litt lettere på medlemskap i dag enn for 40–50 år siden. Allikevel synes jeg at selve innholdet i Ordenen, ritualene, budskapet, er sterkere

Foto: Jon Esben Johnsen

og tydeligere i dag. Vi har fått mer opplysning, kunnskap og dybde om hva ritualene skal si oss. Jeg tror at flere tidligere gikk til logemøtene mer av vane enn av opplysningstrang. Noen er det vel av det slaget i dag også.

Tidligere hadde man kanskje mer respekt for autoritetene. I dag fornemmer jeg at vi er mer opptatt av innhold og etikk.

– Og hva med markedsføringen?

Jeg har hørt mange taler ved tildelinger av Veterjuveler. Der skamroses ofte Ordenen for den betydning den har hatt for Veteranen. Da må det vel være vår plikt å få flere til å kunne få oppleve det fantastiske det er å være medlem. Med andre ord, vi må få flere medlemmer. Vi har nå informasjonsmøter. Men vi skal ikke bare støtte oss til dem. Vi bør gjøre som min nabo gjorde, nemlig å spørre flere. Jeg tror mer på den individuelle og kommuniserende kontakt enn på møter.

Her savner jeg bedre vervingsmaterieell. Vi bør ha rekruttering langt fremme i bevisstheten når vi er sammen med andre mennesker. Spørsmålet bør øyeblikkelig være der: «Passer han eller hun inn i vår Orden?» Så kan vi gi ham en aktuell brosjyre og forteller hva vi kan tilby og hva vi eventuelt vil forlange av ham. Selvfølgelig skal vi arrangere Informasjonsmøter. Men jeg synes etter mange års erfaring at de både kan være stereotype, kjedelige, lite informative og kanskje litt for selvhøytidelige.

– Har du andre punkter for utvikling?

Jeg må også få si noe om erfaringen fra min egen opptagelse. De fleste må få en forklaring på hva vi mener med «Det Høyeste Vesen».

Jeg hadde ikke hørt begrepet før, muligens med unntatt om at de brukte det under den franske revolusjon i 1789. I dag er det et begrep som bare brukes av svært spesielt interesserte og kun for å forklare en historisk situasjon for tre-firehundre år siden. Derimot vet alle nordmenn i dag hva man mener med begrepet Gud, også om det skrives med liten g.

I dagens meningspluralisme betyr det å tro på gud at du ikke er ateist. Jeg husker en anekdote om Alf Prøyssen. En mann så litt rart på han og spurte: «Trur du på Gud du da?» «Ja» svarte Prøyssen «er det noe rart i de a?» Å bruke begrepet «Det Høyeste Vesen» vil for mange skape en følelse at de er kommet i kontakt med en merkelig gruppe eller sekt som plasserer seg litt utenfor samfunnet og bruker uforståelige ord og vendinger.

Og det er jo hva Odd Fellow Ordenen nettopp ikke er. Vi er jo en Orden med en duggfrisk etikk og et etisk budskap som går midt inn i alle livets situasjoner. Våre budord er mer medmenneskelige enn det meste av hva vi omgir oss med. Det vi ønsker å tilby nye medlemmer er jo å bli med i et samfunn som ikke er ateistisk, men troende i den forstand at vi ser alle mennesker som søsken med de derav følgende etiske forpliktelser.

Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs

Europeisk Storlogemøte 2012 i Rotterdam

Den Europeiske Storloge hadde sitt sjette Storlogemøte i Rotterdam i månedsskiftet mai/juni 2012. Det europeiske Storlogemøtet er en meget ung tilblivelse i vår Orden som ellers er preget av de lange tradisjoner. Derfor tar det noe tid før møtet finner sin form. Etter hvert er det mange Storembedsmenn i hele Europa som har fått Visdommens Grad – altså Den Europeiske Storlogegraden.

Det var ved The Sovereign Grand Lodge Meeting i Winston Salem i USA at Den Europeiske Storloge ble opprettet. Vedtaket ble fattet 24. august 2006. Det regnes derfor som stiftelsesdagen for The Grand Lodge of Europe – GLE. Institueringen og installeringen av de europeiske embedsmenn skjedde i juni året etter i Oslo.

De europeiske Storlogemøter

Sekretariatet for GLE ligger i København. Av alle praktiske grunner er det hensiktsmessig å ha et fast sekretariat. De europeiske Storlogemøtene derimot sirkulerer mellom de åtte europeiske jurisdiksjoner. Så langt ser listen over land og byer hvor Det Europeiske Storlogemøtet har vært slik ut:

• 2007 Oslo	Norge
• 2008 Lucerne	Sveits
• 2009 Frankfurt a M	Tyskland
• 2010 Stockholm	Sverige
• 2011 Helsingfors	Finland
• 2012 Rotterdam	Nederland

De kommende møter følger denne kjøreplanen:

• 2013 København	Danmark
• 2015 Reykjavik	Island
• 2017 Oslo	Norge

Toårlige møter

I oppstarten har det vært nødvendighet med årlige møter. To grunner til dette er ganske tydelige. Det ene er at det finnes et tilstrekkelig antall embedsmenn med Den Europeiske Storlogegraden slik at man har en gruppe kvalifiserte kandidater ved valg. Nå er det 492 medlemmer

som har mottatt Visdommens Grad. Den andre grunnen er at man trengte å få erfaringen med å arbeide i en slik Storloge. Begge disse hensyn er nå oppfylt. Dermed ble det vedtatt i Rotterdam at det skulle gå to år mellom hvert Europeisk Storlogemøte, men at møtet i København skulle finne sted etter det årlige møtemønster. Derimot vil det gå to år mellom møtet i København i 2013 og møtet i Reykjavik i 2015. Ved Reykjavikmøtet har alle åtte jurisdiksjonene vært vertskap for Det Europeiske Storlogemøtet. Derfor ser det ut til at Norge igjen blir vertskap i 2017. Hvor dette møtet skal ligge i landet er fortsatt et åpent spørsmål.

Hvordan skal økonomistyringen være?

Det er selvfølgelig alltid et spørsmål om effektiv budsjettering og økonomistyring. Så langt har GLE hatt et driftsbudsjett. Dette skal dekke den daglige drift. Men i de siste møtene er det kommet opp ønsker om også å budsjettere med det man kunne kalle et prosjektbudsjett. Med det sikter man til at en del av ressursene øremerkes for konkrete prosjekter. Det er åpenbart at det finnes en rekke utviklingsprosjekter som ville komme alle jurisdiksjoner til gode. En slik budsjetteringsform ble vedtatt i dette møtet. Fremtiden vil vise hvor produktiv denne form for økonomistyring vil vise seg å være.

De fremtidige ledere

Så langt har GLE hatt to ledere med tittelen Europeisk Stor Sire. Det er:

• **Hans Pedersen, Danmark i perioden 2007-2009**

• **Harald Thoen, Norge i perioden 2009 til 2013**

Den fremtidige leder vil etter all sannsynlighet være en Eks Stor Sire fra en av de europeiske jurisdiksjoner. I løpet av det siste året og frem til 2013 har Nederland, Tyskland, Danmark, Sverige og senere Finland hatt valg på Stor Sirer. Noen av landene har ingen aktuelle Eks Stor Sirer som kan stille. Dermed ser det ut til at valget i 2013 vil stå mellom tre Eks Stor Sirer. Det er Tapio Katajamäki fra Finland og de svenskene Lars Fryklund og Anders Lundgren. Hvis dette er en riktig analyse, bekrefter det også at den europeiske Stor Sire sannsynligvis vil bli valgt fra Norden hvor de tallmessige store jurisdiksjonene er å finne.

Hva er hensikten med GLE?

Når det gjelder overnasjonalt arbeid er det alltid noen som spør etter den praktiske nytte. Den praktiske nytte er kanskje ikke første spørsmål man bør stille, selv om det er viktig nok. I Europa bør man nok heller søke etter en verdimesig og identitetsmessig effekt. Å samle Odd

Fellows identitetsmessig og verdimessig er nok mer påtrengende enn man kan se ved første øyekast. Helt fra 1870 da Ordenen kom til Tyskland, har Europa vært avhengig av USA. I samme periode har USA hatt et forfall på nær sagt alle områder, og ikke minst når det gjelder oppslutning. Fra å ha vært en kjempe, er Ordenen i USA i dag knapt nok en dverg. Den europeiske Odd Fellow identitet må derfor videreutvikles gjennom større samkvem, felles styrkning på alle spesifikke Ordensområder. Her er Europa nå bedre rustet enn USA noen sinne har vært, blant annet gjennom opprettelsen av Svensk Odd Fellow Akademi og Norsk Odd Fellow Akademi. Norges bidrag til dette identitetsbyggende arbeid er den første publikasjon i Norsk Odd Fellow Akademis historie. Det er samlingen av intervjuene med de åtte europeiske Stor Sirene som De Tre Kjedeled har hatt løpet av de siste årene. Intervjuene er oversatt til engelsk. Dette er en liten, men viktig faktor i arbeidet med å dele tanker og visjoner for å styrke Ordenen.

Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs

Den tyske Stor Sire Ernst Schütz.

Kate Bergersen, SOS-barnebyer.

Samling vikti

Nå er det tid for både samling og handling i Landssaken 2012. Formålet i høst er en ekstraordinær innsats for å rekruttere SOS-faddere, samt å gjennomføre Lysmarkeringer i de 88 lokalsamfunn hvor Odd Fellow Ordenen har Ordenshus. Søstre og brødre over det ganske land vil stille sin kapasitet tilgjengelig for fadderrekruttering for SOS-barnebyer i uken før lysmarkeringene som er lørdag 15. desember. Samme dag som TV2s Artistgalla for rekruttering av SOS-faddere

Vi ser frem til en innholdsrik og spennende høst, sier prosjektleder Kate Bergersen i SOS-barnebyer. Samtidig som Landssaken fortsetter i høst og ut neste år, er vi nå inne i fase 2 i samarbeidsprosjektet mellom SOS-barnebyer og Odd Fellow Ordenen. Det er planlagt både regionale og lokale samlinger ved Ordenshusene i november. Her gis det mer informasjon om hva som er formålet med samlingene og mer informasjon om Lysmarkeringene.

Regionale samlinger

SOS-barnebyer vil arrangere regionale samlinger femten steder i Norge i løpet av helgene 3.–4. november og 10.–11. november. Formålet med samlingene er å motivere og engasjere aktive søstre og brødre og de Frivillige for SOS-barnebyer, samt informere om den praktiske gjennomføringen av fase 2 med fadderrekruttering og Lysmarkering. Vi skal etablere topp motiverte aksjonsgrupper og deltagerne vil bli rustet til å gjennomføre lokale samlinger enten lørdag den 24. november eller søndag den 25. november.

I begynnelsen av september vil det bli sendt ut invitasjoner til disse samling-

og handling for viktige budord

Tekst:
Kjell-Henrik Hendrichs

ene, og følgende vil bli invitert: Distrikts Stor Sire, Distriktets kontaktpersoner og kontaktpersoner for Landssaken, samt Fylkesledere og gruppeledere fra Frivillige for SOS-barnebyer. Vi håper på et stort oppmøte og et stort engasjement. Vi hadde lignende samlinger rundt om i landet i forkant av Barneaksjonen i 2003, og da deltok det nærmere 700 stykker. Vi håper på det samme antallet eller flere i år, sier Kate Bergersen, som har stor tro på at de regionale samlingene vil bli viktige for høstens aktiviteter.

Etter regionale samlinger håper vi at de lokale aksjonsgruppene møtes kort tid etterpå for å planlegge den lokale samlingen som skal holdes i Ordenshusene, og for å informere logene om oppmøtetid og oppmøtested for lokal samling.

Lokale samlinger

Stor Sire Morten Buan vil i starten av oktober sende ut en appell med oppfordring om at søstre og brødre bidrar med å rekruttere faddere. Det vil også oppfordres til deltakelse på lokale samlinger, og det vil på ettermøtene bli mulighet for at aktive søstre og brødre som kan tenke seg det, kan melde seg til å bli med på å verve faddere i høst og til å bli med på innsamlingsaksjonen til fase 3 til våren.

Lokale samlinger blir arrangert ved hvert Ordenshus, enten lørdag 24. november eller søndag 25. november, for å motivere og inspirere til felles innsats for fadderrekruttering. Den lokale samlingen skal gi god opplæring i fadderrekruttering for SOS-barnebyer, og det vil bli nyttig informasjon om Lysmarkeringen som skal arrangeres på Ordenshuset 15. desember. Deltagerne vil også få utlevert vervemateriell fra SOS-barnebyer til å ta med til sine nettverk.

Fadderrekrutteringsuken

Som SOS-fadder gir vi sårbare barn en ny start på livet i en SOS-familie, med

skolegang og et helsetilbud. SOS-barnebyer trenger flere faddere for å kunne gi flere sårbare barn et trygt hjem, en familie og en fremtid. I tillegg til barnebyfaddere for den nye Odd Fellow barnebyen i Ngabu trenger SOS-barnebyer også hjelp til rekruttering av faddere til barn i andre SOS-barnebyer som mangler faddere.

Vi i SOS-barnebyer er svært takknemlige for at Odd Fellow Ordenen ønsker å å hjelpe oss i arbeidet med å rekruttere nye faddere. Dere vil få vervemateriell fra SOS-barnebyer og lokale samlinger vil gi tips om hvordan man går fram. Selve rekrutteringen vil gjennomføres som en aksjonsuke i regi av SOS-barnebyer, og settes i gang lørdag 8. desember, med Lysmarkeringer og TV2s Artistgalla som høydepunkt lørdag 15. desember 2012.

Lysmarkeringer

15. desember 2012 blir en viktig dag. Vi har rekruttert flere tusen nye SOS-faddere og kan dermed gi enda flere barn en trygg oppvekst.

Alle stedene der Odd Fellow Ordenen har Ordenshus vil vi markere barns behov ved å tenne lys den 15. desember 2012. Lysaksjonen «Tenn et håp: Tenn Barnas lys!» er en unik anledning til å sette fokus på Den gylne leveregel og dens betydning for barn. Vi tror en slik markering vil skape mye oppmerksomhet i lokalmiljøene, og vil derfor være en god aktivitet for å bygge omdømmet til Odd Fellow Ordenen.

SOS-barnebyer vil sende ut skreddersydde invitasjoner med lokalt program for lysmarkeringen til barnehager, skoler, SOS-faddere og Frivillige for SOS-barnebyer. Distrikts Stor Sirene er ansvarlig for å nedsette en komité for hvert Ordenshus, som vil ta eierskap og gjennomføre Lysaksjonen.

Barn vil være i fokus, og barn vil også ha en sentral plass i gjennomføringen. Vi ønsker å tenne lys for barn sammen med barn og familier i nærmiljøet, og det er

også ønskelig at de oppmøtte som ønsker det blir invitert med på en sosial aften/juletreffest eller lignende på Ordenshuset etter markeringen.

Tusen takk for din innsats så langt. Din innsats vil være direkte avgjørende for å sikre fremtiden til tusenvis av foreldreløse og sårbare barn, hilser Kate Bergersen i SOS-barnebyer.

Frivillighet – et ord vi må gje i norsk virkelighet

Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs

Ingrid Olga Hallan og en av hennes trofaste følgesvenner – sykkelen!

ganske enkelte ikke stå å se på. Og det gjelder det samme på en rekke andre områder av det vi kaller urettferdighet.

Derfor har jeg engasjert meg både i Lions og i Sanitetsforeningen på lokalplanet. Og jeg synes det er strålende når jeg kan samarbeide med frivillige kvinnegrupper som bruker tid og krefter på gode saker for andre.

– Er frivillighetsarbeid noe som passer best for kvinner?

Selvfølgelig ikke. Det passer for alle mennesker, av begge kjønn og i alle aldre. Men blant dem jeg møter er det en overvekt av middelaldrende kvinner. At det er slik må ikke være en belastning for disse kvinnene. De må derimot være et strålende eksempel for både menn og kvinner i alle aldre.

– Hvorfor skal du arbeide med frivillig arbeid for andre?

Ganske enkelt fordi det gjør noe viktig med deg selv. I vårt velstandssamfunn kan du lett både blir selvpoptatt og selvtilfreds. Driver du frivillig arbeid for andre, ser du raskt noe annet enn din egen navle. Velstand har alltid vært et gode, men det er samtidig en fare for å «bli seg selv nok».

– Og midt oppe i dette er du også Rebekkasøster?

Ja, min gode venninne, Kjellrun Stop, ble fadder for meg i Rebekkaloge nr. 58 Gudrun. Og logelivet har gitt meg en ny dimensjon, nemlig den å kunne søke ro

Ingrid Olga Hallan er en dame med høyt tempo, selv om hun foretrekker sykkel som fremkomstmiddel både hjemme og i utlandet. Og hun har på seg et stort antall hatter når hatter er nøkkelford for aktiviteter og oppdrag. De Tre Kjedeled ble oppmerksom på kombinasjonen av en Rebekkasøster og leder av SOS-barnebyers Frivillighetsapparat. Det er en spennende kombinasjon fordi Odd Fellow Ordenen for andre

gang har valgt SOS-barnebyer som samarbeidspartner for sine Landssaker.

– Vil du selv karakterisere deg som en pragmatiker eller idealist, Ingrid Hallan?

Jeg ser på meg selv som en utpreget idealist.

– Og hvordan begrunner du det?

Jeg lar meg lett fortvile og engasjere i all verdens urettferdigheter og tilhørende dumheter. At noen barn skal lide og kanskje dø, mens andre mennesker formelig velter seg i luksus kan jeg

envinne

og ettertanke. Selv om jeg i mine 13 år i Ordenen kun har hatt embedet som CM høyre assistent, så gir altså Ordenslivet meg tid til ettertanke i en travel hverdag.

– Var Ordenslivet noe nytt for deg?

Min mann som er lege var først ute som Ordensmedlem noen år før meg. Og jeg har en morfar som var frimurer. Og med det jeg opplevde og hørte, vokste det frem en forståelse hos meg at dette var noe jeg ville. Senere har jeg jo nettopp forstått at Odd Fellow Ordenens etikk er helt sammenfallende med min egen.

Personlig mener jeg at Gud er en viktig del av mitt liv, et liv som ikke alltid har «gått på skinner» – og hvor barnetroen har hjulpet meg videre i tunge stunder.

Det at alle mennesker er barn av en felles far gir jo vår etikk en høyere dimensjon og en dybde som nærmest «vaksinerer» oss mot menneskeforakt og klassesamfunn.

– Ja, du er jo ikke enslig og kan ofre all tid på frivillighet og en lederstilling i helsetjenesten?

Ja, jeg er gift, har min mann Hans som også er medlem av Ordenen. Og vi har fire barn og syv barnebarn. Men barna er voksne nå, og barnebarna har vi jo en annen type ansvar for.

– Og så er du fortsatt yrkesaktiv, dine 65 år til tross?

Ja, yrket mitt som sykepleier og helse-søster har vært viktig for meg, også for mine lederstillinger i de siste femogtyve år. Nå er jeg for tiden rådgiver i Rehabiliteringsklinikken Sykehuset Levanger. Og jeg er fast bestemt på å melde meg til Frivillighetssentralen i Levanger når jeg blir pensjonist.

– Har du noe personlig motto i det du driver med?

Ja, jeg har et ord som jeg stadig minner meg selv om: «Ingen kan hjelpe alle, men alle kan hjelpe noen.» Vi er så utrolig heldige i Norge og det minste vi kan gjøre er å hjelpe andre både i vårt eget lokalmiljø og i vårt land, og ikke minst i andre deler av verden som har et umettelig hjelpebehov.

– Hvordan ble du engasjert i SOS Barnebyer?

Jeg ble frivillig for SOS-barnebyer på grunn av en ivrig kollega som fikk meg med i frivillig-gruppa i Levanger. Det å kunne se at hjelpen kommer frem er noe

Landsstyret 2012.

Foto: SOS-barnebyer

av det som gir med energi til å stå på – og fortsette.

At barn som har det vanskelig får en ny mulighet er helt fantastisk å oppleve. Det å se SOS-mødrene i sitt arbeide med store barneflokker som ikke er deres egne barn, men som de tar kjærlig omsorg for, er stort.

– Hvordan er frivillighetsapparatet bygget opp?

Enkelt sagt er det bygget opp med tre nivåer. Det første er de mange frivillighetsgrupper på lokalplanet over hele landet. Disse gruppene består av en leder og opp til femten medlemmer som arbeider med konkrete prosjekter. Så langt er det mest voksne kvinner som driver dette arbeidet, men vi forsøker å få med flere menn og yngre også. Dette «grasrotarbeidet» samler inn mange millioner kroner hvert år samtidig som de synliggjør SOS-Barnebyer og verver faddere. Over hele landet er det nå om lag 550 aktive medarbeidere i tillegg til et betydelig antall som kan aktiviseres

Så har vi et fylkesnivå som samordner gruppene i lokalmiljøet.

Og til slutt har vi en ledelse av frivillighetsapparatet på landsplan. Som leder av frivillighetsapparatet sitter jeg også i styret for SOS-barnebyer. Frivillighetsarbeid bærer jo mye av «sjelen»

til det arbeidet som SOS-barnebyer driver over hele landet.

– Har du noen spesielle idealer du strekker deg etter?

«Jeg skal være mot andre slik jeg vil at andre skal være mot meg!»

Jeg kan ikke tenke meg et bedre og mer praktisk ideal som kan anvendes absolutt over alt hvor du beveger deg, hvem du er sammen med og hvilke situasjoner du kommer opp i.

– Hvis du skulle velge en verdi som du setter høyest, hvilken velger du da?

Ærlighet og respekt.

– Hvilken egenskap setter du lavt eller lavest?

Juks og baksnakking.

– Er det å oppdra de foreldreløse fortsatt en viktig utfordring for Odd Fellow Ordenen?

Ja så absolutt – og jeg synes at Odd Fellow Ordenens engasjement sammen med SOS-barnebyer er så riktig og så viktig. Barn er hele vår fremtid. Hvis barna får en dårlig oppvekst med skader og påkjenninger, er hele vår fremtid truet både som individer, som samfunn og som menneskehet.

En Stor Sire med fremtidsstudier

På det svenske Storlogemøtet i juni 2012 ble Carl-Johan Sjöblom valgt som Stor Sire i Sverige. Han er 48 år gammel, og er dermed usedvanlig ung for et slikt embede. Men det er ikke noe nytt i vår Orden. På 1800-tallet var det ikke uvanlig at man valgte svært unge mennesker til de øverste embeder. Grand Sire Robert Griffin var bare 27 da han ble valgt til Ordenens høyeste embede i 1849. Hans medspiller, Schuyler Colfax, var like gammel.

– Du sier i den talen du holdt ved din installasjon som Stor Sire at «vi må bli bedre på å være en Orden». Hva mener du med det?

Odd Fellow Ordenen er ganske unik. Vi har noen likheter med noen få andre Ordener, men vi er allikevel ganske unike. Det er denne egenarten eller anderledesheten jeg mener vi må bli bedre på å få frem, både for oss selv i vår bevissthet og selvforståelse, men også for andre.

– Og hva er det som er så unikt?

La meg nevne to ting. Det ene er vår brede trosramme ved at alle som tror på Det Høyeste Vesen kan finne et felles, etisk fundament hos oss. Det andre er i våre tidløse etiske ritualer som har et dypt verdimeessig budskap til alle mennesker som vil leve etisk høyverdige liv.

– Men kan ikke ritualene bli fjerne for moderne mennesker?

Jeg har ved siden av mine juridiske studier også studert litteraturvitenskap. Gjennom å studere litteratur ble jeg klar over og kjent med at det i alle tekster som skrives finnes en del arkefortellinger eller grunnfortellinger som går igjen i all litteratur. Våre ritualer har en slik karakter av å være menneskelige grunnfortellinger som går igjen gjennom årtusener. La meg eksemplifisere steder hvor man finner slike grunnfortellinger ved å nevne Homers Illiaden og en rekke av de bibelske fortellinger.

– Og hva gjør vi med disse grunnfortellingene?

De må forstås på nytt i hver generasjon. De er tidløse, men må fortolkes og forstås i vår egen tid. Det er jo nettopp det som er så geniale med dem. Vår store mulighet og vår Ordensmessige utfordring er å fortolke og fordype oss i våre ritualer slik at deres budskap blir levende for mennesker i 2012. Det er nå vi virkelig klarer å gjøre dette at vi blir «bedre på å være en Orden» som jeg uttrykte det ved installasjonen i sommer.

– Er det andre forutsetninger som skal til?

Ja, vi må også ha en forståelse for de samfunn vi skal virke i. Jeg har selv vært med i en utredning som Stor Sire Lars Fryklund satte i gang i 2005. Den fikk navnet «Tankesmedjan Odd Fellow» hvor vi nettopp skulle se på fremtidens utfordringer for Odd Fellow Ordenen i Sverige. Jeg har også to ganger holdt foredrag om dette i Norge. Første gang på Storebedsmannsmøtet i 2007 og nå i sommer på Symposiet til Norsk Odd Fellow Akademi. Og i perioden fra 2008 til 2012 har jeg som 1. vise Stor Sire ledet vårt TMU-arbeid. TMU står for Tilvekst, Medlemsvård och Utveking. Vår

utfordring er ikke å forklare hvordan verden var på Thomas Wildeys tid, men hvilke utfordringer moderne mennesker står overfor i dag og i tiden som kommer.

– Men er ikke vår Orden i hele sin egenart tradisjonell?

Det er en vanlig måte å si det på, men sannsynligvis gal. Vår Orden er ikke tradisjonell i vanlig forstand, men tidløs. Vi bærer med oss varige verdier uttrykt i store fortellinger. Hvis vi var tradisjonelle ville vi bare forandret oss, men litt langsommere enn samfunnet for øvrig. Når vi skal være «mer Orden», må vi sørge for å fortelle våre fortellinger for moderne mennesker, de som skal leve i Sverige i fremtiden.

– Så du ble slukt av Odd Fellow Ordenen fra første stund?

Nei, egentlig stikk motsatt. Begge mine foreldre er Ordensmedlemmer. Da jeg og min bror Clas, som er fire år eldre enn meg, ble så bevisste at vi skjønnte hva de holdt på med, bestemte vi oss for at «de greiene skulle vi ikke ha noe med å gjøre». Og to tenåringsgutter kan være ganske bestemte i sin oppfatning. Det vi oppfattet var vel at Odd Fellow Ordenen var «for intern, gjensidig beundring». Det var nok noe slikt vi formulerte i vår hjemlige opposisjon.

– Hva bygget dere den oppfatningen på?

Utenfra sett kan det vel se slik ut. Begge våre foreldre var flittige logemedlemmer. Vi så hvordan de kledde seg og vi merket jo at de ble inspirert av samværene uten at vi egentlig skjønnte hvorfor. Og da trakk vi våre konklusjoner, selv om det selvfølgelig var på sviktende grunnlag. Og slik to tenåringsgutter så på Ordenen den gang, er det vel en del andre som også ser på den. Det er en utfordring for oss. Vi må gi folk flest et mest mulig korrekt bilde av hva Ordenen er. Det fester seg ikke bare falske bilder hos to ungdommer, men det kan lett gjøre det i hele befolkningen. Det er en av våre store utfordringer i forbindelse med rekruttering av nye medlemmer.

– Og hva skjedde så videre?

Ja, nå er jeg da blitt Ordensmedlem som du forstår. For mitt eget vedkommende ble jeg også trukket med i en broderforening for å stifte en ny loge ganske kort etter min innvielse i 1990. Der ble jeg også chartermedlem, CM i to perioder og ikke minst som Sekretær lærer man en loge fra innsiden og fra grunnen av. Å være med i en nystiftet loge er noe jeg også gjerne unner alle Ordensmedlemmer.

– Har du hatt embeder i Leiren?

Ja, i 2008 var jeg så privilegert at jeg ble Hovedpatriark i en nyopprettet leir, St. Erik. Det skjedde samtidig med at jeg ble 1. vise Stor Sire.

– Har du noen raske perspektiver på hvordan utviklingen bør skje?

Jeg tror vi kan ta med oss en fornuftig lærdom fra bedriftslivet. Det kalles benchmarking og er kort sagt at man lærer av det beste og de beste. Vi har mange praktfulle loger og leire i arbeid. I stedet for å se oss blinde på de som ikke gjør det bra eller direkte dårlig, må vi lære av dem som gjør det godt eller til og med fremragende. Det høres riktig ut, men det er virkelig ingen selvfølge. Ved å nyttiggjøre oss våre egne suksesshistorier, kan vi spre suksessen.

– Og hva skjer i den svenske Storloge?

Den ble fullstendig omdannet i 2012. Nå har søstre og brødre felles ledelse som vi kjenner det fra Danmark og Norge. Rebekkarådet er erstattet med at søstre har et fullt sett av Storebedsmenn som en del av Den Svenske Storloge. Dette

gjelder både med valgte og utnevnte Storebedsmenn. Det betyr at tross små forskjeller, er Storlogeformen nå tilnærmet lik i Danmark, Norge og Sverige med full likestilling mellom søstre og brødre.

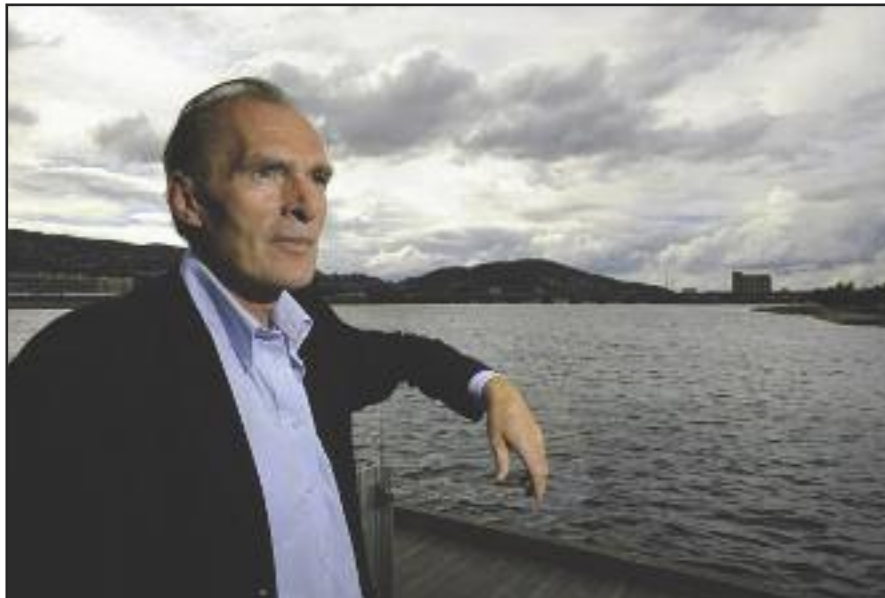
– Og hvordan ser fremtiden ut for Odd Fellow Ordenen i Sverige?

Jeg er full av optimisme. Jeg tror på Ordenens budskap og at den er en utfordring og en gave til moderne mennesker. Min og vår utfordring er å tilpasse dette tidløse budskapet slik at det blir forstått og opplevd av fremtidens svensker. Det er denne tilrettelegningen som er utfordringen. Produktet er det definitivt ikke noe i veien med.

Den største utfordringen er å få søstre og brødre til å se og oppleve hvilke verdier de forvalter. Skjønner vi det vil eksempelvis rekruttering bli langt mer en selvfølge enn den er i dag. Tiden roper jo formelig etter etisk veiledning og verdier i et samfunn som ofte tilbyr tomhet og kjedsomhet. Utfordringen er vår, og gevinsten blir også vår hvis vi oppdager dette.

Når ingen ser

Av Erland Kiøsterud

Et stort og dristig eksperiment foregår i vårt eget samfunn, rett foran øynene våre: Vesten, Nord-Europa, Norge, er den første kulturen i verdenshistorien som prøver å greie seg uten en metafysikk, uten en gud, uten en instans utenfor oss som vi som samfunn, og som enkeltmennesker, kan se oss selv fra, se oss selv som noe annet enn det vi er.

I et hjørne av verden finnes en unik enklave hvor religionen, troen på en ytre styrelse, er avskaffet. På noen hundre år har denne enklaven i praksis befridd seg fra det som alle tidligere menneskesamfunn, slik vi kjenner dem, har erfart som helt nødvendig for å overleve; forestillingen om en instans utenfor dem selv, som har skapt dem, og som de også blir sett av.

For denne unike nydannelsen, som er vår kultur, finnes det ikke noe annet enn universet med sine lover, som vi er i ferd med å avdekke, og biologien på biotopen kloden med sine like objektive lover, som vi også er i ferd med å avdekke. Vi anerkjenner ingen skapende, regulerende bevissthet utenfor oss selv. Ingen styrelse, ingen gud. Denne kulturen, som gjennom århundrer har søkt opplysning, tror ikke på noe annet enn seg selv og sin egen viten. I historien er dette enestående. Et velstående, gjennomsekularisert samfunn har oppstått som har valgt å

fatte alle sine beslutninger på et vitenskapelig, resonnerende grunnlag og som, dypest sett, i sin mest grunnleggende selvforståelse, ikke kan vurderes av andre enn seg selv. Vi er egentlig helt alene om å forstå, her vi kun forholder oss til realiteten og dens sannheter. Det er et storslått, interessant prosjekt.

Ingen vil vel med fornuften i behold heller kunne bestride at fremveksten av faktisk, etterprøvbart viten og den teknisk-vitenskaplige baserte økonomien, som har ført til utdanning, velferd, tilgang til nytelser og et langt liv for de fleste, er et absolutt gode.

Med innføringen av demokratiet, rettstaten og rettferdig fordeling mellom borgerne, underbygget av vitenskap, er vi i ferd med å skape et samfunn som har seg selv som overbygning voktet av menneskene som bebor samfunnet. For å lykkes med eksperimentet vårt forutsettes det faktisk at de som bor i dette samfunnet har rett. Andre instanser til å dømme finnes ikke.

Det utgjør en risiko.

I middelalderen lot vi oss gjennom ikonet som hang i kirkerommet eller i hjemmet bli sett av Gud den allmektige, den sørgende moderen, barnet, den lidende mannen. Vi levde under det blikket, påminnet livet, ble undertrykket og beskyttet av det. Da vi under renessansen koblet oss opp igjen til den greske vitenstradisjonen, omdannet vi dette perspektivet til at vi samtidig både ble sett og ble den seende, ble den som så. Humanisten, slik vi kjenner ham, trer

frem, oppreist, utforskende, suveren i sin verden og likevel trygg og beskyttet av sin gud.

En helt ny vitenskap vokser frem av renessansen. Mennesket utforsker de neste hundreårene nå seg selv like metodisk og skånselsløst som det utforsker sin omverden, samtidig som økonomien slippes løs. Den industrielle revolusjon er i emning. Det som en gang var et stabilt, beåndet menneskelig vesen viser seg i den moderne vitenskapen å være en rask, knoppskytende, ustabil biologi. Bildet av oss selv skal endres radikalt. Den suverene, beskyttede betrakteren fra renessansen, som både ser og blir sett, er borte på slutten av moderniteten. To rystende verdenskriger, terror, folkemord, sosiale omveltninger, tap av innflytelse og teknologisering av livsverden har gjort oss grunnleggende usikre på hvem vi er. Bildet av oss selv som hele mennesker med en instans i ryggen går fullstendig tapt i kunsten. Vi søker forvirret etter vårt eget bilde, men vet ikke lenger hvor det er, hva det er.

I et fascinerende tempo demokratiseres samtidig enklaven vår, andre skal følge etter, først økonomisk, deretter kulturelt; privilegier avskaffes, økonomiske barrierer faller, instanser forsvinner. Den store fortellingen erstattes av mange små, likestilte fortellinger. Fra nå av teller alle erfaringer like mye. Alles rett til sannheten, til nytelsen, til makten, til å stå i sentrum – til å være sentrum – er en selvfølge. Kapitalens evne til å omskape selv den minste verdi til en vare og gjøre alt likt, hånd i hånd med en kraftfull medie- og kulturindustri, byr på nye utfordringer. Ingen sikrer lenger identiteten vår i denne flytende verden under stadig endring. Kampen – behovet for å bli sett – i familien, på skolen, på gaten, på tv, om det så bare er «five minutes of fame», er egentlig oppriktige forsøk på tilblivelse. Men i denne verden er det ingen som egentlig ser. Ingen som blir sett. Vi ser heller ikke oss selv. Det posthumane samfunnet som vi aner, fullt av bilder, men egentlig uten bilder, er et samfunn hvor perspektivet er gått tapt. Gamle som unge, fedre som sønner, mødre som døtre, styrter mot bekreftelessens spill, rivaliseringen foregår på alle nivåer; det er ingen der.

For virkelig å bli til i dette lyset, som i seg selv er et forsøk på å etablere en

deg

Erland Kiøsterud (1953) hører ikke med blant kjendisforfatterne. Men han hører hjemme blant de forfattere man lytter til. Vi kan godt kalle ham erkjennelsesforfatter, en forfatter som ikke tar det å leve som en selvfølge. Aftenposten presenterte denne kronikken eller essayet av ham i begynnelsen av juni dette år. Med forfatterens tillatelse gjengir De Tre Kjedeledd essayet, nettopp fordi det retter blikket mot vesenlige eksistensielle spørsmål som også Odd Fellow Ordenen konfronterer oss alle med. Her inviteres vi til å tenke i de store linjer og om de store konsekvenser.

verdi, velger noen å styrte fly inn i skyskrapere, skyte ned uskyldige, assosiere seg med massemordere og skrive narsistiske bindsterke bøker om seg selv eller iscenesette spektakulære selvmord til full musikk.

Det privilegerte stedet å se oss selv og verden fra er borte.

Odyssevs lot seg binde til masten og stappet honningvoks i ørene på sitt mannskap for at han ikke skulle bli identisk med sitt eget begjær i møte med begjæret selv, da skipet hans skulle passere de forførende sirenene. Ingen som hadde latt seg lokke av dem hadde noensinne kommet fra det møtet med livet i behold.

Oppdageren Mr. Kurtz, i Joseph Conrads roman «Mørkets hjerte», brydde seg verken om å binde seg til masten eller stappe voks i ørene da han fikk muligheten til å leve ut sine drifter. Som den europeiske kolonimaktens selvbestaltede representant langt der inne i jungelen hvor elven krummer seg lot han sine drømmer gå i oppfyllelse og skapte en utopi, et samfunn etter sitt eget bilde. Snart hadde han gjort alt, sett alt. I sin marerittaktige dødsstund, der han ligger i skipskahytten og oppgir ånden, hvisker han til mannen som har hentet ham ut av hans selv-skapte paradis: Horror, horror.

Ordene er et forvarsel om det som noen decennier senere skal lyde fra Stalins utrenskningsleire og Hitlers Auschwitz-Birkenau hvor også utopien, et samfunns drømmer om seg selv ble forsøkt realisert. I Hitlers tredje rike og Stalins Sovjet gled forestillingen om samfunnet sammen med selve samfunnet; smeltet bildet av mennesket sammen med det faktiske mennesket; virkeligheten kollapset inn i en grusom realitet, seg selv. Med tapet av bildet, av forestillingen om oss selv som noe helt

annet, forsvant friheten. Livet leves forlengs, men forstås baklengs, så den danske filosofen Søren Kierkegaard. Med det mente han at vi forstår hendelsene i livet først etter at de har inntruffet, ikke mens de pågår eller er i sin tilblivelse. Dessverre gjelder dette også historien.

Intelligentsiaen i Russland og den arbeidende befolkningen i Tyskland brakte regimer til makten som skulle skape paradiset på jorden. Hvem kunne i opplysningstiden eller under romantikken forestille seg redslene etterkommerne deres skulle bli opphav til?

Vi som lever nå, lever i den beste av alle verdener. At vi søker mening og rettferdiggjør virkeligheten vi befinner oss i er helt naturlig. Vi er normale, rettskafne mennesker som vil verden vel. Ja, vi er best, vi kan det, så vår selvrosende statsminister. Bare noen små justeringer til, så er vi der, så vår nåværende leder i en nylig nyttårstale.

Har vi på reisen kommet i skade for å miste det distanserte, fremmede blikket på oss selv?

Kommunistene fjernet en kristen jordbrukskultur og nazistene utryddet nesten jødene, sigøynere, de homofile, for å skape sitt ideelle samfunn.

Den teknisk-vitenskapelige økonomien er en dypt integrert del av livene og sivilisasjonen vår, så integrert at vi vanskelig kan forestille oss noen annen livsform. Ofrene, lidelsene vi har gjennomgått for å skape og opprettholde denne storslagne livsformen utgjør vår kulturelle grammatikk. Men hva gjør vi hvis det en gang i fremtiden skulle vise seg at vi med naturforbruket vårt har ødelagt livsgrunnlaget for flere av våre medbeboere på kloden?

Har den kalkulerende lidelsen, den nødvendige døden, det statistiske mordet,

som er en av forutsetningene for vår suksess, blitt vår blindflekk? Er den strukturelle volden, som vi med vår vitenskap, kapital og krigsmakt hver dag utøver for å sikre vår livsform, blitt usynlig for oss?

Hva gjør vi hvis denne økonomien, livsformen vår, virkelig skulle bli truet? Og hvilke redskaper har vi når vi en dag møter livets nådeløshet, møter den brutaliteten som vi vet ligger innebygget i naturen, i at verden er som den er – men ikke lenger er på vår side?

Friheten har ulike former. Den finnes som en relativ størrelse det kan forhandles om, noe vi gjør hver gang livene våre må tilpasses en ny situasjon, nye forståelser, ny viten, nye behov. Og den finnes som en absolutt størrelse det ikke kan forhandles om.

Spørsmålet er: Har vi med vår måte å tilpasse oss vår verdens sannheter og nødvendigheter på gitt fra oss vårt aller største gode; har vi, med det vi i dag kanskje setter høyest i vår kultur; etterprøvbart sannhet, gitt slipp på vår frihet? Har vi et sted i sekulariseringen gitt avkall på håpet, gitt avkall på bildet av mennesket som aldri viker fra sin bestemmelse, som alltid tar ansvar for det andre mennesket, som, hinsides all fornuft, tar ansvar for livet? Gikk mysteriet tapt for oss da vi snublet inn i og ble en del av vår egen kalkyle?

Må det et rungende nei! til det vi vet er sant for å gjenvinne bildet av oss selv? En insisterende: Jeg vil ikke. Jeg gjør det ikke. Jeg nekter! En dyp protest, uansett hva fornuften sier, for at vi igjen skal få motet til å se, få tilbake det blikket som vi gjør hverandre virkelige med, som gjør oss til mennesker. Eller må vi igjen skape oss en distansert, altseende gud for å bli sett? For hvem skal ellers se oss?

Verdigrunnlag. Hva er viktig for meg – hva er riktig for meg? Ordet «verdi» er avledet av det latinske valer og kan oversettes med «ha betydning for». Hensikten med et verdigrunnlag er ikke at det står skrevet på et papir, men at det virker i praksis i våre levde liv. Verdigrunnlag er noe langt mer enn etiske retningslinjer.

Vi har alle nedlagt i oss et verdigrunnlag som vi «navigerer» vår livsseilas etter. Problemet er imidlertid at det ikke finnes noe entydig begrepsapparat å forholde seg til. Verdigrunnlaget (hva et menneske oppfatter som riktig eller galt) har vi sett kan variere enormt mellom mennesker, og for ikke å si kulturer. På den måten blir det faktisk bare du selv som kan komme i kontakt med ditt eget verdigrunnlag og avgjøre hva som er rett for ditt vedkommende. Dette kan vi på en folkelig måte gjerne kalle «vår samvittighet».

Jeg leter etter et sted, sier det urbane menneske, med turistene som sitt sinnbilde. Vi er på et sted, men føler ikke at det er vårt sted. Fremmedfølelsen er vår arv. «Hjemløs og fredløs skal du være på jorden», heter det i 1. Mosebok om Kain, urbildet på mennesket som flykter fra seg selv i jakten på å fylle det udefinerte tomrom i seg selv. Den jakten finner sin ytterlighet i Cyberspace, «den digitale byen». Men den digitale byen tilbyr ikke forankring i noe som helst. Den er utarmet på kontinuitet, drenert på langsiktighet. Den mangler pålitelighet og forutsigbarhet. Den er et fantasifoster.

Er ikke våre overleveringer slik at de som kommer etter kan få fast grunn under foten når de sparker fra, ja da kan det ikke bli annet enn et mageplask.

Jeg tror det er få ting som er så oversett i vår tid som vårt behov for å ha røtter, tilhørighet. Rotløsheten kan være et av vår samtids største problem, fordi den stjeler fastheten i vår tilværelse. Uten røtter blir vi for lette i gjennomtrekken av ideer og innfall. Avtaler blir ikke mer enn «ferskvare», noe som mister sin verdi når mitt ego kommer i veien.

«Hva har du lyst til å bli når du blir voksen», ble poden spurt. «Jeg skal bli rik», var svaret. Er det et verdigrunnlag? Vel, slår vi opp i et leksikon ser vi at begrepet faktisk kan ha både en økonomisk og en filosofisk betydning. Jeg vil her kun forholde meg til den filosofiske delen, da jeg aldri har sett at

I.O.O.F.
«It's
a good
spot for
me.»

pengerikdom isolert sett har gitt noen et rikt og godt liv. Selvsagt kan det med rette hevdes at god økonomi gir muligheter, men gir det lykke uten at de lykkelige omstendigheter finnes? En liten test. Hvilke verdier blir viktigst for oss når egne barn blir alvorlig syke, når du skal miste noen som for deg var umistelig, eller om du selv blir innhentet av en livstruende diagnose? Vi hører stadig om mennesker som har stått i en slik hverdag, gjennomlevd det, og fortalt oss andre om hva som da virkelig fikk betydning. Disse men-

Morfar satt og snakket med sitt barnebarn. Han sa: I alle mennesker bor det to ulver som sloss. Den ene er ond. Det er sinne, frykt, misunnelse, sjalusi, grådighet, arroganse, selvmedlidenhet, løgn, hovering, overlegenhet og egoisme. Den andre ulven er god. Det er glede, fred, håp, ro, ydmykhet, velvilje, empati, tillit, vennskap, kjærlighet og sannhet. - Hvilken ulv vinner, spurte barnet. - Den du mater, svarte morfar.

neskene har blitt plassert på den indre bane. De har virkelig fått nærkontakt med sitt eget verdigrunnlag.

Men hvor er kilden til disse verdiene? Hvor kommer de fra? Et barn som vokser opp uten en sosialiseringssprosess vil vokse opp med ulveflokkens instinkt. Det er nok å nevne eksempler på barn som blir opptrent som barnesoldater, eller kriminelle gatebarn.

Hva med oss? Skal vi arbeide med våre egne verdier og vårt eget verdigrunnlag er min erfaring at det kreves et minimum av stillhet og ro slik at vi kan nå den indre bane ved god helse. Det er selvfølgelig mange måter å gjøre det på. Noen velger å gå en tur i ensomhet, noen jogger, noen reiser på hytta, noen kommer en time tidligere enn andre på jobben, noen lytter til avslappende musikk osv. Samme hva vi gjør, bare vi finner en måte og et sted. Vil vi ta stafettpinnen så er ikke den sunne tanken fraværende i noen verdensdel, i noe samfunnslag eller i noen verdensreligioner. I kristendommen er dette nedfelt blant annet i de 10 bud. Denne sosialiseringssprosessen skal ideelt sett aldri stoppe så lenge vi lever. Dette bør være den gode arven fra slekt til slekt, fra generasjon til generasjon. La oss holde fast på at mennesket er skapt med en absolutt og ukrenkelig verdi, slik at vi kan opprettholde det sentrale verdigrunnlag i vår Orden, og levere det videre.

Derfor sier jeg som en utenlandsk Odd Fellow bror, «IT IS A GOOD SPOT FOR ME», og han siktet da til det han totalt sett hadde funnet i sitt medlemskap i Odd Fellow Ordenen. Er jeg enig i dette? Odd Fellow Ordenen med sine lange linjer og røtter i visdommen fra de som gikk foran, sine ritualer og sine belæringer. Er det en bra plass for meg?

For meg har det vært tjenlig å benytte dette fristedet, våre møter, til å ta min etappe i stafetten.

Den gylne leveregel – Alt hva du vil at andre skal gjøre mot deg det gjør og du mot hun/han. Nestekjærlighet og kjerneverdier. Diakonien opprinnelse – ingen kommersiell føring.

Et menneske får røtter ved å referere seg til et fellesskap som strekker seg

bakover i tiden, og på den måten gir den enkelte hjelp til å orientere seg fremover. Det meste i livet handler om dømmekraft. Når dertil gamle sannheter brytes opp og nye tar over, er gode råd dyre. Hvem og hva skal vi lytte til. . .

Nå må du som leser dette ikke forstå meg dit hen at all forandring er til å vike unna for. Oppbrudd og stabilitet i sunn forening, uten forveksling eller sammenblanding. To tanker i samtidighet. De to idealene må spenne mot hverandre. Skal vi gå fremover må vi akseptere tidvis å stå kun på en fot. Spenningen holder balansen oppe. Verken mett av vår velstand eller urimelige krav til oss selv.

Å søke å komme unna denne spenningen tror jeg vil lede oss til en rotløs og selvfornektende fostring.

I Odd Fellow Ordenen har jeg funnet mye fostring i tanker tenkt av de store personligheter som har gått foran, mat til eget tankegods. Eksemplene er mange, som Frans av Assisis mektige bønn, eller Albert Schweitzer som sa at – alt dette hverdagslige og ubetydelige er til sammen tusen ganger mer verdifullt enn en handling som vekker oppmerksomhet ute i verden. Eller hva med Konfutses kloke lære om oppriktighet, som ikke bare fullbyrder vår egen utvikling, men er også en hjelp for andre. La oss i denne opplistingen også ta med Paulus udødelige ord om kjærligheten. – Om jeg eier profetiske gaver og kjenner alle hemmeligheter og all kunnskap, men ikke har kjærlighet, da er jeg intet.

Selv om vi lar oss påvirke av lære og visdom fra våre veiledningens mestere, er det ikke sagt at alt dermed vil synes enkelt. En slik påstand ville være et bedrag. Derfor kan heller ikke Odd Fellow Ordenen tilby en oppskriftsbok på livsvisdom og dømmekraft. Mye er imidlertid vunnet den dagen vi nekter å godta at vårt liv er som et siv som bøyer seg for alle vinder fra alle retninger. Vi mennesker er slik skrudd sammen at vi trenger mange referansepunkt og mange røtter for vårt personlige, moralske, intellektuelle og åndelige liv. Men for den som vil fordype seg i budskapet blir Odd Fellow Ordenen noe umistelig verdifullt. Dette er imidlertid en seint voksende plante, som krever stort engasjement og stor vilje over lang tid. Ja, jeg er enig med min utenlandske bror i at – Odd Fellow, *it's a good spot for me.*

Tekst: Arvid B. Brevik

Liv og Arvid Brevik.

Preses Morten Buans t symposiets åpning

Odd Fellow A

« Når vi nå møtes til dette første Symposium i NOFAs historie, er det med både spenning og forventning til hva dette vil gi både den enkelte søster og bror – men ikke minst hva det vil bety for Odd Fellow Ordenen i Norge på sikt.

Vi vil med bakgrunn i vår historie, forsøke å forstå samfunnstrendene – etikken – verdiene i dagens samfunn og derved gi oss innsikt slik at vi kan stake ut kursen for de veivalg vi må gjøre for at Ordenen skal finne sin plass i morgendagens samfunn.

Odd Fellow Ordenen er gammel, og skal vi tro de siste historiske funn ble den første Odd Fellow loge stiftet i Sheffield i 1730. Den eldste Odd Fellow vi kjenner navnet på – James Montgomery – var medlem, OM og senere Eks OM i Sheffield.

Odd Fellow Ordenen kan vi følge gjennom en rekke epoker.

Hver epoke har hatt sitt særpreg og profilert hva Ordenen skulle drive med og vektlegge i sin tid.

Skal vi forstå Ordenens utvikling, må vi forstå særegenheten i disse epokene.

Vi skal kort se på noen av disse epokene.

- De gamle gildene og laugene finner vi historiske spor av i Norge i nærmere tusen år tilbake fra Olav Kyrres tid.

Går vi til andre og eldre kulturer, kan slike fenomener spores mange tusen år tilbake. Ordensvesenet er altså noe som oppsto allerede i de absolutt eldste kulturer vi kjenner.

Ordensvesenet synes å tilfredsstille ganske dype behov i mange menneskers liv.

Vår Orden – for å holde oss til Norge – har sin rot i de gamle gilde- og laugskulturene. Disse forløperne for vår tids Ordener hadde flere hensikter:

- det helt grunnleggende var gjensidig hjelp og støtte og sosial sikkerhet
- i tillegg hadde de en ferniss av tidens etikk
- de var også sentrale kulturbærere.
- Da vår Orden kom til Norge i 1898

Preses Morten Buan taler til Symposiet 2012.

var den en fremmed fugl med et fremmedklingende navn. Men Ordens virksomhet slik den ble utformet hos oss i begynnelsen av 1900-tallet, kunne ikke helt og holdent tuftes på de samme verdier som den amerikanske Ordensgren nærmere hundre år tidligere.

Orderens praktiske sider må alltid tilpasse seg sin tid. Deres verdier er derimot tidløse.

Tiden hadde i en viss grad løpt fra ordningen med privatfinansiert hjelp og støtte.

Velferdsstatens æra sto for døren og overflødiggjorde det bærende grunnlaget, nemlig en rekke trygdeordninger ved sykdom, arbeidsløshet, død og flytting som tidligere Ordener sammen med gilder og laug hadde hatt som sine grunnleggende bærebjelker.

Stor Sire Petrus Beyer i Danmark hadde analysert seg frem til at en moderne Orden etter hans tids oppfatning måtte ha både et indre og et ytre mål.

Det indre var personlighetsdannelsen som først og fremst skjedde gjennom det

rituelle arbeid og medlemmenes jevnlige omgang med hverandre. På den tid var samfunnet ganske enhetskulturelt. I praksis betyr det at de etiske perspektivene og normkodene var ganske like og stabile.

Det andre Petrus Beyer var opptatt av, var at enhver loge måtte ha et utadvendt, sosialt program tilpasset den tid man levde i. Her var våre fire budord den gode veiviser. I Norge ble det gjort et formidabelt sosialt arbeid frem til den andre verdenskrig.

I denne kombinasjon av intern personlighetsdanning og utadvendt sosialt arbeid levde Odd Fellow Ordenen sitt ganske stille liv frem til siste krigsutbrudd.

- Etter siste krig var det gjenreisning over hele samfunnsspekteret.

I 1945 hadde Odd Fellow Ordenen i Norge 20 Odd Fellow loger og ni Rebekkaloger og en Odd Fellow leir med til sammen om lag 2 000 medlemmer.

72 år etter – altså i 2012 – er tallene 154 Odd Fellow loger, 129 Rebekka-

Tale til

akademiets symposium 2012

loger, 25 Odd Fellow leire og 25 Rebekkaleire med nærmere 24 000 medlemmer.

I løpet av denne tiden har det norske samfunn forandret seg til det ugjenkjennelige på alle måter.

Fra å være en fattig, nedslitt og krigstrett nasjon, er vi økonomisk blitt et av verdens rikeste land.

Fra å være samlet om en forholdsvis tradisjonsbundet enhetskultur, er vi blitt et internasjonalisert og flerkulturelt samfunn.

I 1945 snakket knapt 5% av befolkningen et fremmed språk i tillegg til sitt eget. I dag er det kanskje bare 5% som ikke kan noe annet språk enn norsk.

Ved utgangen av krigen var det en relativt sjelden ting at man tok en doktorgrad i Norge; så sjeldent var det at det ble slått opp i avisene.

I dag tas det daglig flere doktorgrader, og det er blitt vanlig at man ikke bare har en, men to eller flere doktorgrader.

I 1945 var vi fortsatt en befolkning spredd ut over hele landet i hver en fjordarm og hvert et dalsøkk.

Nå er befolkningen i ferd med å bli urbanisert og bosetningen sentrert om de store byområdene i øst, sør, vest og nord.

Om ikke mange år har vi en befolkning på 6 millioner med et etnisk og kulturelt helt annet utgangspunkt enn da Ordenen kom til Norge i 1898.

- *I hvilket samfunn lever vår Orden, i hvilket samfunn skal vi leve i i årene fremover?*

Det er et tema som dette første symposium i Norsk Odd Fellow Akademi skal rette lyset mot.

Akademiet har i det hele tatt en rekke aktuelle spørsmål som må reises og besvares i årene fremover. La meg nevne noen som kommer til å legge rammen for både Akademiets virksomhet og de fremtidige Symposiers innhold.

- *Vi har i dag 333 Ordensenheter som alle har ledelse og en leder. Hvordan denne ledelsen er, er virkelig ikke likegyldig. Det finnes en vrimmel av ledelseskoler og ledelsesteorier som*

våre medlemmer er påvirket av gjennom sitt daglige liv.

Odd Fellow Ordenen er verdibærende, og det må ikke minst sette sitt preg på Ordenens ledelse og ledere. Fra min tid i Forsvaret sa vi ofte – som Troppsjefen så troppen – i vår sammenheng kan vi si; Som OM så logen. Vi vet av erfaring at lederen/OM setter eksempel og spesielt i en Orden som vår der produktet er etikk og verdier, vil en leder være et forbilde og en kulturbærer. Det å være OM og leder av en loge er en omfattende og utfordrende oppgave – lederen må leve verdiene og omsette VKS i praksis. Vår Orden er i sitt vesen altruistisk, og dermed må også vår ledelsespraksis være forankret i en altruistisk tenke-, handlings- og væremåte og ta opp i seg det som i dag omtales som et tjenende lederskap.

- *Befolkningen endrer seg på fundamentale måter både geografisk, kulturelt og kunnskapsmessig. Da må våre Ordenshus være lokalisert der folk bor. Dette krever en langsiktig strategi over tidsperioder hvor vi samler våre ressurser for fremtidens virksomhet.*

Vi snakker kanskje sjelden om at vår Orden er en kulturbærer med sin etikk, sin etikette, tradisjoner og normer. Men elementer i etikette, tradisjoner og normer kan foreldes og bli irrelevante. Da må vi forandre for å bevare.

Det har alltid vært forskjell på innhold og innpakning.

La meg ta noen praktiske eksempler. Bruken av tiltaleformer er under stadig forandring. For godt hundre år siden var høflighetsformene ved tiltale I og Eder. Alle opplever at dette er svært foreldede former. Nå er også De og Dem i ferd med å gå ut av språket. Tidligere visste man ikke hva folk het til fornavn fordi det var etternavnet som var i bruk. Nå nærmer vi oss en fornavnskultur hvor man heller lur på hva den enkelte heter til etternavn.

Man skal ha ganske spesielle oppfatninger hvis man mener at disse endringene truer Ordenens verdigrunnlag.

Det vi derimot skal ha, er verdige, stilige og kultiverte omgangsformer.

Vi får etter hvert også medlemmer med stadig høyere utdanningsnivå.

Dette setter krav til oss som Orden. Der det tidligere ikke er blitt reist spørsmål, vil spørsmål bli reist som krever svar. Hele vår virksomhet må bevisstgjøres, kvalitetssikres og begrunnes.

- *Dette foredraget bygger på at vi i de senere år har fått en klarere forståelse for vår historie, vår arv og hvordan Ordenen har utviklet seg. Om vi skulle sette overskrifter på vår Ordens ut-*

vikling over de siste tre hundre årene, kan den se slik ut:

- *Ordenen var en selvhjelpsbevegelse med en enkel etisk overbygging.*
- *Ordenen er en bærer av etiske verdier og med få selvhjelpselementer igjen.*

For tre hundre år siden var det et dramatisk behov for organisert selvhjelp.

I dag er det et like dramatisk behov for etiske verdibærere i vårt samfunn.

Derfor må vi analysere vår historie for å finne kunnskaper og utviklingslinjer og utviklingsbrudd.

På samme tid må vi arbeide for å forstå våre ritualer. Det er ritualene som er innpakningen av våre verdier slik de faktisk er brakt videre gjennom århundrene og årtusenene.

Nå er jeg selvfølgelig forhindret fra å hente eksempler fra våre ritualer for å illustrere hva jeg mener. Men jeg kan velge et godt parallelt eksempel, nemlig de fire kardinaldyder som stammer fra filosofen Platon som levde for 2 400 år siden. Disse er visdom, rettferdighet, måtehold og mot.

På Platons tid la man et annet praktisk innhold i disse begreper enn vi vil gjøre i dag. Årsaken er den at samfunnet omkring oss forandrer seg. Eksempelvis vil måtehold i antikkens middelhavssamfunn være noe helt annet enn måtehold i et overflodssamfunn oppe ved Nordpolen.

Vi må forstå våre ritualer for å kunne trekke ut fra dem relevant lærdom.

Jeg startet med å si at vi vil ha fokus både på de historiske røtter i Odd Fellow Ordenen, den gamle verdibærer, og med det som utgangspunkt se på utviklingen av vår nyskaping – Norsk Odd Fellow Akademi.

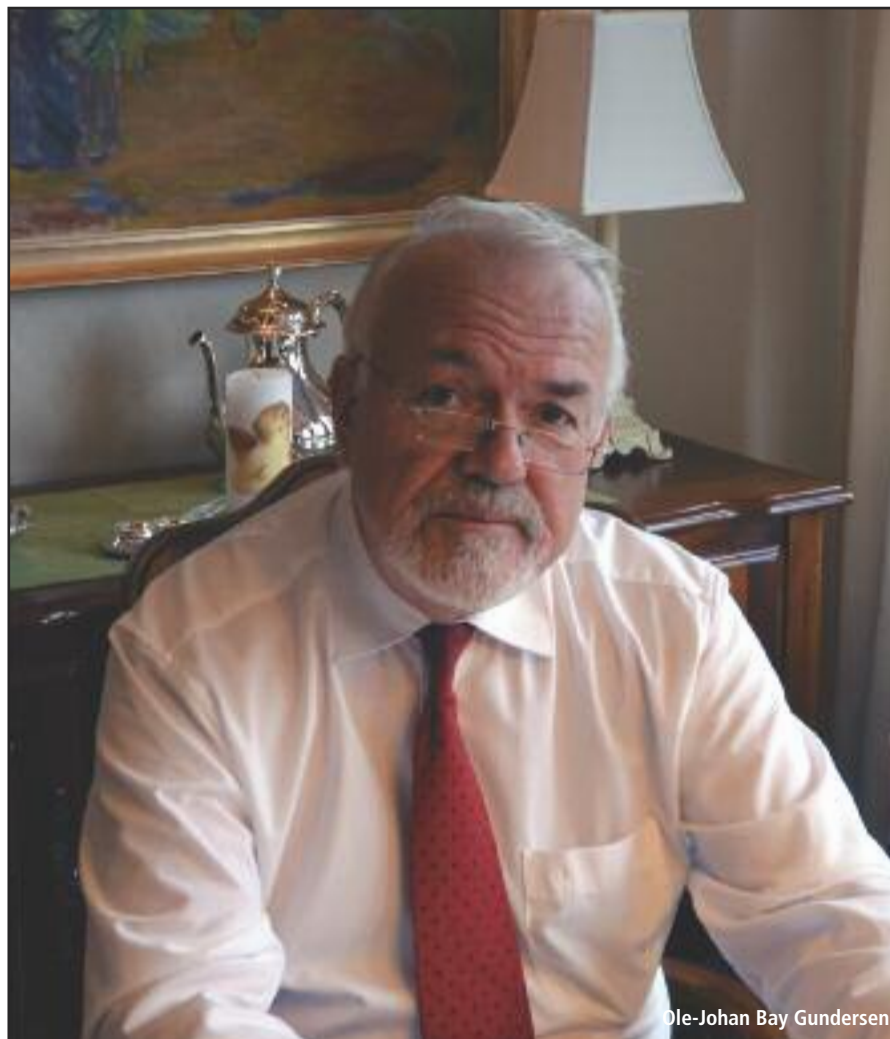
Akademiet er et ektefødt barn av Ordenen, født i en tid hvor Akademiet skal virkeliggjøre nettopp de utfordringene som ligger foran oss og som kan gjøre Ordenen til en aktuell veiviser og livsledsager i de tider vi ser foran oss. Da må vi arbeide med:

- *En verdibasert og altruistisk ledelse i samsvar med våre verdier.*
- *En etisk bevisstgjøring som vil gi oss alle «solid bakgrunn for egne etiske valg».*
- *En historisk bevissthet og lange linjer i våre liv slik at vi kan si som den danske forfatterinnen Karen Blixen: «Et hvert menneske med respekt for seg selv er minst tre tusen år gammelt.»*
- *En rituell fornyelse og fordykning som gjør enhver grad til en åpning av et nytt verddivindu i vår tilværelse.*

Derfor er vi her i dag for å delta i NOFAs første Symposium.

Som ti

fjerne seg fra naturens gang og heller behandle naturens produkter som noe som ble kjøpt og solgt. Dette var imidlertid i strid med kirken (og for øvrig med Islam) som mente at renten var synd, siden handel var basert på tiden og tiden tilhørte Gud alene. Det er også noe senere på 1300-tallet at de første mekaniske klokken dukker opp. Men disse urene var alt annet enn nøyaktige og måten å stille dem på varierte, noe som førte til at hvert sted hadde sin egen, høyst lokale tid. Først i året 1656 ble pendeluret oppfunnet, og det ble nå mulig å måle tiden med virkelig pålitelighet. Så kommer etter hvert spiralfjæren og minuttviseren som medførte at menneskets tid ikke lenger skulle måles i dager, men i timer, minutter og sekunder.

Allerede på 1300-tallet hadde man altså inndelt timen i 60 minutter, men nå ble inndelingen virkelig og meningsfylt. Fra nå av begynte alle fra smeder til embedsmenn å arbeide til faste tider og å være punktlig. Tiden ble en strek, fra datid til fremtid igjennom et flyktig NÅ.

Et menneskes tid ble dets mest dyrebare eiendom. Se på urskiven! Viseren beveger seg med solen – en arv fra antikken, som beregnet tiden etter solens og stjernenes bevegelser – viserne måler nøye ut den tid man har brukt, den tid som gjenstår og den tid man har sløst bort. Den raske minuttviseren innebar at ropet om å bruke dagen nyttig og vel, økte i styrke. Nå går det et minutt av tiden og det kommer aldri mer igjen: Skynd deg, skynd deg!

Så er vi kommet til det årtusen hvor tiden som begrep virkelig diskuteres. Jeg har skrevet mye om tiden før, men diskusjonene endrer seg: før var den en gjentakelse(natur), så ble den lineær, nå oppfattes den av ungdommer som fragmentarisk. Dvs. på den ene siden: naturens gang, så: tid som en målbar størrelse, som igjen førte til at tiden betød mer og mer penger, og på den annen side tiden som en forestilling om fortid, nåtid og fremtid. – dvs. tid som historie – en lineær forestilling. Nuet blir for ungdom stadig mer adskilt fra før. Natur fra historie. Internett, mobil, blogger, twitter – tid og distanse blir fragmentert.

Mennesket frigjorde seg fra naturen men ble fanget av maskinen. Vi gled over fra naturens organiske rytme til maskinens krav. Enkelte leger hevder at å arbeide 8 timer dag ut og dag inn, naturligvis er rene vanvidd. Menneskets

Tiden er ikke endimensjonal, den har mange fasetter. Den er matematisk målbar og den er et filosofisk begrep. Vi innretter vårt liv etter den, og vårt liv er TIDEN med store bokstaver for oss. Tidens innerste egenskap er å gå tapt: Likevel, historien stanser aldri opp. Men la meg likevel invitere til en rask turistreise tilbake i tiden for å se nærmere på – ja, akkurat – tiden. Det jevne hverdagslivet har jo også sin historie som lever med oss i nuet. Se nå bare på et århundre som 1600-tallet. Da fikk vi is og sjokolade, dype tallerkener og paraplyer, servietter, toalettpapir og et slags vannklosett. Det er imidlertid to små nyheter på hverdagslivets område fra dette sekel som har bidratt til å omforme våre liv, og de har begge med tidsmåling å gjøre: Den første var minuttviseren på klokken som ble innført i 1670-årene, og den andre skikken med å bære uret med seg, som oppstod omtrent samtidig.

Innføringen av minuttviseren skapte en revolusjon i en verden som syntes å sitte fast i et evig kretsløp hvor alt gjentok seg igjen og igjen. Mennesket sto med begge beina godt plantet i åkerjorden, bundet av naturens og årstidenes skiftninger, i naturens gang. Det var i en verden med langsom og makelig rytme, det var ufint å ha hastverk – alt til sin tid!

La oss forlate dette århundre og spørre: Når ble egentlig den nye tiden

skapt? Enkelte historikere mener den oppstod i middelalderklostrene. I motsetning til Islam anbefalte de kristne bønnen ikke bare ved soloppgang og solnedgang, men også på dagens tredje, sjette og niende time. Dette stilte krav til en tidsmåling som var uavhengig av det naturlige døgnet, og her kommer klokken inn.

Andre historikere mener at det hadde med fremveksten av byer å gjøre. For kjøpmannen var tiden betydningsfull. Fordi han bodde i en by, kunne han

dene går. . .

naturlige arbeidsrytme ser ut til å ha vært svært ujevn og besto av økter med svært høy og hard aktivitet blandet med perioder av rolig dovenskap.

Den industrielle revolusjon og senere den kommunistiske revolusjon banket tidsøkonomi inn i arbeiderne. Det var spesielt viktig å lære arbeiderne som var vant med landlivets jevne ro, å ta seg sammen og tilpasse seg en arbeidsdisiplin, med alt hva det innebar av nøyaktig tidsmåling. Da hadde for lengst sekundviseren kommet og også stoppeklokken.

I begynnelsen av 1500-årene kom de første lommeurene. Som regel var de store og eggeformede, men også noen lik dyr og blomster. Det var for øvrig en ren epidemi av klokkekyverier på denne tiden. Urene var både dyre og vakre. Men lommeurenes form gjennomgikk forandringer på 1700-tallet til å bli stadig flatere og i 1770-årene fikk det den form vi kjenner i dag.

Armbandsurets historie begynner egentlig i 1914. Telegrafene, telefonen og – ikke minst toget, hadde tvunget frem en ny samordning rent tidsmessig mellom land og kontinenter. I et par år hadde det bare vært en eneste tid på jorden, et eneste verdens ur – Greenwich-tiden. Offiseren, gentlemanen til hest, hadde båret lommeur. Siden kom skyttergravene, gassangrepene, sølen og alt det der og skulle endre alt.

Lommeuret er skapt for en herre i oppreist posisjon, en gentleman som tar frem sitt skinnende ur med en elegant be-

vegelse. Men når en mann dukker seg ned i en leirete skyttergrav, eller kravler på bunnen av et granatkrater, er et slikt ur særdeles upraktisk. Da kreves at man har den ene hånden fri, og da er det dessuten vanskelig å få fram et lommeur innfor frakken eller i bukselommen.

Med det militære kravet om å synkronisere urene, om den såkalte «krypende stormild», for eksempel 25 meter i minuttet med artilleriets ildgivning i samme takt over seg, var det at armbandsuret gjorde sin debut. Altså en uunnværlig militær effekt i 1. verdenskrig. Akkurat som trenchcoaten og sigaretten fikk den sitt store gjennombrudd og publikum via skyttergravene. Rart å tenke på, trist, kanskje?

Med historien om urets bakgrunn kan vi likevel fundere litt over tiden. Vi kan faktisk vinne litt tid ved å bygge våre liv rundt finmaskede, nøyaktige tidsskjemmer, men samtidig får vi stadig mindre tid igjen til hvert punkt, og fremfor alt mister vi den friheten som ligger i manglende presisjon. Da er det lett å glemme den snaut tilmålte tiden mellom søvn og søvn, mellom fødsel og død som klokken tikker bort. Så er det vel slik at livet er et lite glimt av tid mellom to evigheter.

La meg avslutte med dette:

TID

Sorgen står stille, tiden går...

I utslitte, lange sekund, flenges håpet.

Om tiden ikke var, var ingenting!

Men hvordan bruke den, - bli noenting – engang?

Vi tumler rundt i livet – i tiden...

Hvis livet er stort – er da døden liten?

Livets pust blir gitt – igjen og igjen,

Vi lever og dør, gjennom.... tiden.

I sorg er den lang, i glede fordamper den..

Kan ikke hentes tilbake, kan ikke jages frem.

Vi eier den ikke, har ikke mye – ikke lite..

Den bare er – en venn må vite!

Tekst: Ole-Johan Bay Gundersen

Stoff til redaksjonen sendes Redaktøren på følgende måte:

- stoffet må være tydelig merket med hva det gjelder.
- stoffet sendes elektronisk på word-dokumenter som kan åpnes og bearbejdes.
- stoffet må være ordnet best mulig.
- det må gå tydelig frem hvem som er forfatter av teksten.
- det må fremgå hvem som er kontaktperson for stoffet inkl. mailadresse.
- Redaktøren forbeholder seg retten til å redigere stoffet etter magasinets behov.
- tilsendt stoff returneres ikke.
- tilsendt stoff blir oppbevart og kan bli brukt ved et senere høve.
- billedmateriale sendes bladets grafiske formgiver tydelig merket.

Bilder til redaksjonen sendes Jon Esben Johnsen på følgende måte:

- Gerne papirbilde i god kvalitet eller som digital billedfil.
- Høyst mulig oppløsning på kameraet bildene er tatt med.
- JPG-format.
- Digitale billedfiler rett fra minne kortet, altså helst ikke behandlet på noen måte.

«Hos Odd Fellows venner i Oslo er vi gjester!»

Odd Fellow Ordenen har hatt mange sosiale tiltak opp gjennom tiden. Ganske mange av disse er knyttet opp til Ordenens gamle budord. Kristiania – fra 1925 med navnet Oslo – er jo en gammel Odd Fellow by hvor en rekke slike tiltak har sett dagens lys. Mange av dem har vært meget vellykkede, selv om de i dag ikke lenger eksisterer. Rigmor Høyer Amundsen har gitt De Tre Kjedeledet et innblikk i et av de eldste Odd Fellow foretak i Oslo.

– Hva er nå Odd Fellows venner?

Det er det nye navnet på Ordenens eldste eksisterende, utadvendte virksomhet i Oslo.

Virksomheten har skiftet navn flere ganger i sin tilværelse. Selv om det har vært nye navn, men egentlig det samme tilbud. Det er ikke noe nytt at sosiale tiltak skifter navn. Slike navn er ganske tidsavhengige, og kan i noen tilfelle utvikle seg til å bli belastende. Kanskje er «De Ensommes Venner» et bedre kjent begrep for søstre/brødre gjennom de senere år?

Fra 2012 har vi fått enda et nytt navn på denne sosiale virksomheten. Nå er navnet: «Odd Fellows venner i Oslo».

– Hvem slutter opp om tiltaket?

I Oslo er det for tiden åtte Odd Fellow

loger og åtte Rebekkaloger tilsluttet foreningen som inntil 2011 het «De Ensommes Venner».

I perioden fra september til juni inviteres gjester til et hyggelig formiddags-samvær med et varmt måltid, kaffe, kaker, utlodning og underholdning i Ordenslokalene i Oslo.

Junisamlingen får alltid et annet preg med en dagstur «ut i det blå».

– Og hvordan velger vi våre venner?

De valgte representantene fra de tilknyttede Oslologene sender skriftlig invitasjon til sine utvalgte gjester en uke før hver samling. På denne måten blir gjestene valgt ut over et bredt spekter. Nå er nok våre gjester jevnt over godt voksne. Men i år ble det noe ekstra ut av dette, og ekstra stor stas. Rebekkaloge nr. 25 Irene har en meget ivrig og glad gjest, Dagny Haugland, som 6. august fylte 100 år. Hun har vært vår gjest siden 2001, og det er ikke mange sammenkomster hun har gått glipp av i disse årene! Hun gir også uttrykk for at hun opplever det som et stort privilegium å få stå på foreningens gjesteliste. Hun formulerer opplevelsen på denne måten: «Det gjør så godt å ha noe fast å glede seg til».

Det å få være logerepresentant i foreningen «Odd Fellows venner», opplever jeg som et stort privilegium. Først og fremst fordi vi får lov til å være med på å lage en god opplevelse for medlemmer som ikke alltid har det så enkelt i det daglige.

Dessuten, og ikke minst, får vi anledning til å samarbeide med søstre og

brødre på tvers av logetilhørighet i et positivt og konstruktivt fellesskap!

Når «De Tre Kjedeledet» spør våre gjester hvorfor de så gjerne møter opp, får vi høre noe slikt som: «Det er så hyggelig og fint å ha noe å se frem til og glede seg til hver måned. Det å få komme til Stamhuset i Stortingsgaten 28 og bli mottatt som en æresgjest gir en god følelse i livet. Få sette seg til et vakker pyntet bord og bli servert et utsøkt varmt måltid, er en stor og sjelden opplevelse. Det er ikke alltid man har overskudd til å lage seg varm middag selv i det daglige. Derfor smaker det så ekstra godt å få komme til Odd Fellows venner i Oslo! Vi føler oss så velkomne og i tillegg er våre medgjester også blitt våre venner».

Flere vi snakker med om dette gamle tiltaket, mener at det vel egentlig ikke er behov for et slikt tiltak som «Odd Fellows venner». Argumentet er at det finnes så mange andre tilbud rundt omkring, eksempelvis Seniorsentrene med sine tilbud!

Dette høres jo besnærende og riktig ut. Men det er sett utenfra og ikke med erfaringer fra tilbudet som sådan. De som har egne erfaringer svarer til dette; Ved Seniorsentrene er vi såkalte «brukere». Hos «Odd Fellows venner» er vi ikke brukere, men gjester. Alle som virkelig har opplevd gjestfrihet vet at å bli tatt imot med vennlighet og å være gjest er noe annet enn å stå på en «kundeliste».

Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs

Nogen ord til dem som **ikke** er **flittige** til at møte i sin loge

om jeg ikke møter ikveld, ingen vil savne mig, der meter nok alikevel.»

Min kjære bror, du savnes, du gjør utbyttet mindre for dem der møter og i lengden taper du selv på det. Det var den side av saken. Men der er ogsaa en mere alvorlig side.

Der er dem som ikke møter, fordi de er skuffet over hvad møtene gir dem, ja over ordenen. «Er det andet end en smuk ramme om et fattig indhold?» Slikt er blit sagt. Og selvsagt er det da galt fatt et eller andet sted. Det kan være hos dig selv. Der kan være lus på en sådan uttalelse. Lus som kryper og leter efter en undskyldning for mindre god samvittighet. Kan hende du forlanger for meget, ikke er tålmodig og overberende nok. Det må først nøie tenkes igjennem. Men blir resultatet at der er en feil ved ledelsen, enkelte av br. eller ved logen eller ordenen som ikke passer i rammen. Ja, da er det virkelig fare på færde, og da blir det pligt at møte. Fra passiv og negativ kritik må der gåes over til handling. Først og fremst ved eksemplets magt, dernest ved positive forslag og aktivt arbeide. Jeg tror ingen O. M. vil ta en kritik ilde opp, når den er positiv og anviser botemiddel, det gjelder hvad der foregar i logesalen eller under det broderlige samvær, når logen er lukket. Meget kan hurtig rettes på den måten, endnu mere kan bli forklart så kritiken forstummet, ofte kan der bli en saklig og interessant diskussion av det. Men noget blir alltid igjen, som man ikke synes svare til brorskapsideen. Slå ikke ut alt det gode for det bedstes skyld. Har du rett. Så vil din opfatning småt om sen trenge igjennem: Sandhets sak, seirer gjennom nederlag. Og lad os ta til motto, det ord av Paulus: «Ikke at jeg er fuldkommen, men jeg iager derefter.»

Har du lagt hånden på plogen, det er gått inn i vort brorskap, så se dig ikke tilbake, men pløy videre. Og til allersist: Ligger dine anlegg og dine interesser særlig for det kameratslige samvær, så skal ikke det undervurderes: Vi trenger alle hvile for trette sinn fra dagens gjerning. Der kan bli formeget høitidelighet ogsaa. Møt frem: Krev det er din ret, yd det er din pligt.

*Lubbenes pr. Molde 7. februar 1926.
J. H. Vogt.*

Odd Fellow Ordenens Magasin

ORDET

Kva hjelp det å syngje
som elv i det aude?

Kva hjelp det å kyngje
med klokker for daude?

Kva hjelp det å skapa
all venleik i verda,
når ordet lyt tapa
for svolten og sverda?

Slik undrasr og spør vi
i motlause stunder.

Men hugse det bør vi:

Eit ord er eit under.

Dei gløymest dei gjæve,
og alt det dei gjorde.

Men livet er æve.

Og evig er Ordet !!

Tor Jonsson

En faddergave

Når det kommer nye søstre og brødre inn i vår Orden, har disse alltid en fadder. Ikke sjelden gir denne fadderens sitt fadderbarn en gave. Hva kunne da være bedre enn en kunnskaps gave?

Odd Fellow Ordenens historie, bind I med det internasjonale perspektiv er en gave som vil gi enhver ny Odd Fellow kunnskaper til varig glede. Boken kan kjøpes gjennom logens Sekretær.

Da mit navn står under denne artikkel maa jeg for utskikke, at fremmøte i den loge jeg tilhører, saavidt jeg vet, ikke procentvis er daarliger end i andre loger. Men det er klart, at den samme procent «ikke møtt» er mere merkbar i en liten loge end i en stor. Derfor ligger det nær for mig at ressonere over saken.

Lad mig da først faa si til dem, der tenker, at det ikke gjør noget om de er borte en gang i mellem, at de savnes. Det er virkelig saa, og mon de ikke ogsaa, når de tenker sig om, må erkjende, at de har følt det. Lad da det være min kjære Odd Fellow bror, en spore til at gjøre et offer, om det nogen gang føles saa.

Naturligvis: Ideelt set burde det vaere en trang og aller mindst bør det føles som en tvang. Men vi er nu engang saadan, at en kan vaere mere eller mindre oplagt, mere eller mindre fristet til at la andre hensyn gaa foran. Lad mig da faa lov til at si, at mange av os har gjort den erfaring, at vi aldrig har angret paa at ha over vundet vår naturlige tregheit, heller ikke om vi har gjort et litet offer ved at møte. Tvertimot. Naar en ser brors glede over et godt fremmøte, og forstaar den stimulans dette er for de ledende, saa har en det straks mange dobbelt igjen.

Paa den anden side: Gir en efter for traegheten en gang, to gange, flere ganger, saa blir det stadig vanskeligere at overvinde den. Og den tid kan komme, da en føler sig fremmed for sin egen loge. Men omvendt de der stadig møter, får sig mere og mere hjemme der og hver gang kommer hinanden nærmere.

Taenk ogsaa på ledelsen: Jeg har allerede nevnt hvor stimulerende et godt fremmøte virker, men tenk ogsaa på hvor vanskelig det — særlig i en liten loge — er at planlaegge noget, naar man ikke engang kan vaere sikker på at embedsmennene møter, tenk ogsaa på dem som yder noget til at gi Iogemøterne indhold og det broderlige samvær efterpå det koselige og festlige preg, som vi alle ønsker.

Jeg tror at ellers gode Odd Fellows ofte ikke er klar over følgerne av at ressonere som saa: «Det er ikke saa farlig

Hva skjer i Odd Fellow Ordenen verden over?

De Tre Kjedeled vil forsøke å komme med en rapport i hvert nummer om hva som skjer i de ulike jurisdiksjoner verden over. Medlemmer som kommer over informasjon eller sitter på informasjon om hva som skjer i andre jurisdiksjoner, kan sende stoff og gjerne bilder til redaktøren.

Cuba

Ganske overraskende har Odd Fellow Ordenen overlevd på Cuba under Castro-regimet. Det er noe naturstridig at et kommuniststyre skulle akseptere en verdibærende Orden som vår. Men det har personlige årsaker i at en bror av Fidel Castro tilhørte Ordenen, og gikk god for den. Nå som regimet forandres, kan også det skape grobunn for en vekst i Odd Fellow Ordenen på Cuba. Det kommer stadig interessante rapporter om Ordenens situasjon på Cuba, noe som også leserne av De Tre Kjedeled har sett.

Danmark

Danskene skal nå ha sitt første ordinære Storlogemøte i oktober 2012 etter at Stor Sire Lars Jørgensen plutselig døde i 2011. Stor Sire Erling Stenholdt Poulsen overtok etter Lars Jørgensen. Det kom også som et sjokk at Deputert Stor Sire Hanne Steffensen plutselig døde 15. mai 2012. Hun ble etterfulgt i embedet av Lise Kristoffersen.

De danske Storlogemøter er betydelig store antallsmessige idet alle loger og leire har representasjon.

Filippinene

De som følger med, ikke minst på Facebook, har merket seg en økende aktivitet i Odd Fellow Ordenen på Filippinene. DTK har ennå ikke fått noen kvalitets-sikrede rapporter fra Ordensaktivitetene der, men skal komme tilbake så snart noe mer vites sikkert. Filippinene sorterer direkte under Den Suverene Storloge i USA.

Finland

Den finske jurisdiksjon planlegger sitt Storlogemøte på nyåret 2013, og det er annonsert at Stor Sire Tapio Katajamäki vil gå av etter å ha sittet siden 2012. Stor Sire Katajamäki er den fjerde finske Stor Sire siden Finland ble egen Odd Fellow jurisdiksjon i 1984.

Island

Island er den relativt største Odd Fellow jurisdiksjon i verden med godt over en prosent av befolkningen som Ordens-

Odd Fellow Ordenens Magasin

Nederland

Den nederlandske/belgiske jurisdiksjon var i mai/juni vertskap for Den Europeiske Storloge. Møtet ble holdt i Rotterdam. I 2012 gikk Stor Sire Bart Bronkhorst av og ble etterfulgt av Stor Sire Bonne Kuitert. Stor Sire Kuitert rapporterer til De Tre Kjedeled at de for tiden arbeider med tre klare prosjekter:

- å heve kvaliteten på alle Ordensmøter slike at de både blir mer givende, men også mer etisk forpliktende. De nederlandske loger har allerede innslag i forhold til nye medlemmer som de øvrige jurisdiksjoner med fordel kan lære av.
- å intensivere opplæringen i en kvalitetsmessig forsvarlig rekruttering til Ordenen. Dette er noe alle jurisdiksjoner kan samarbeide om.
- å stimulere Ordenen på alle nivåer til en nytenkning om Ordenens betydning i det moderne samfunn. Det nytter ikke at bare toppen eller deler av Ordenen deltar i dette. Det må være et gjennomgående prosjekt.

Den første leir ble instituert i Polen i 2011.

Sverige

Den Svenske Storloge avholdt sitt Storlogemøte i juli 2012 og valgte Carl Johan Sjøblom til ny Stor Sire etter Anders Lundgren. I dette storlogemøte ble det også gjennomført at søstre også nå sitter i Storlogen. Dermed er det svenske Rebekkarådet oppløst slik det tidligere er skjedd i de fleste europeiske jurisdiksjoner.

Sveits

Under Stor Sire Jean Wenger har den

sveitsiske Storloge tatt initiativ til å sette et etisk tema opp til debatt over hele landet. Et av de tidligere og mer interessante emnene var «Misunnelse». Emnet misunnelse er velkjent i alle kulturer gjennom alle tider. Når året er over, samles rapporter fra hele landet i en felles publikasjon slik at man får en oppsamling av kunnskaper og erfaringer. I årboken for Norsk Odd Fellow Akademi vil man finne ansatser til et slikt prosjekt. Drøftelsestemaet for 2013 blir Vennskap.

Stor Sire Jean Wenger rapporterer nå til De Tre Kjedeled at dette årets sveitsiske drøftelsestema blir «Fordommer». Det blir også emnet for leirslagningene. I tillegg vil logene i år arrangere Åpent Hus i Ordenshusene for lokalbefolkningen slik at man på denne måten kan øke befolkningens kunnskaper om Ordenen gjennom kunnskap og selvsyn. Den sveitsiske Storloge vil dermed satse på økt rekruttering.

Tyskland

Den tyske jurisdiksjon har også i 2012 skiftet Storsire i det Walther Kuttelwaser har gått av og blitt etterfulgt av Stor Sire Ernst Schütz.

Stor Sire Schütz rapporterer til De Tre Kjedeled at den tyske jurisdiksjon har et utmerket rituelt arbeid, men finner det vanskelig å rekruttere nye medlemmer. Det hender delvis sammen med at Ordenen i Tyskland sliter med en relativt dårlig økonomi. Men det er et ganske nært samarbeid mellom Tyskland, Nederland og Sveits. I de to sistnevnte landene pågår det en nytenkning som kan medføre at også tyskerne får impulser til ny vekst. Før 1933 var jo Tyskland en kvalitetsjurisdiksjon blant landene i Europa.

USA

Det 186. Suverene Storlogemøtet 2012 ble avholdt i august i Cincinnati, Ohio.

Charles L. Renninger ble valgt til Grand Master etter Delmar L. Burns. De Tre Kjedeled skal komme tilbake med rapport fra møtet i neste nummer.

Odd Fellow Ordenens Magasin

Den danske Stor Sire Erling Stenholdt Poulsen

Den tyske Stor Sire Ernst Schütz.

Den sveitsiske Stor Sire Jean Wenger

SGM Charles L. Renninger

Et møysommelig detektivi- som kan fortsette **leng**

Kirken Thomas Wildey sannsynligvis ble døpt i – St Botolphs-without-Aldgate i London.

Da Thomas Wildey døde i 1861, etterlot han seg en Orden med 200 000 brødre, og historien omtaler ham som «the founding father».

- Hvem var han?
- Hvorfor vet vi så lite om ham?

At han selv var beskjedne og tilbakeholden om sin egen bakgrunn, får så være. Men vi kunne kanskje tro at Ordenens ledere gjennom tidene hadde brukt mer tid og krefter på å tegne et bredere biografisk bilde av Thomas Wildey. Ordenens store autoritet og historigraf, James Lot Ridgley, er uvanlig snau i fakta om ham, men tilgjengelig ordrik og beskrivende om Wildeys innsats når det gjaldt utrettelig arbeid for å utbre Ordenens verdier og ideer.

I sin omfattende og velskrevne artikkel i nr. 2/12 av De Tre Kjedeledd skriver br Tore Lund Andersen kunnskapsrikt om Thomas Wilde(y). Tilsynelatende vet vi lite om ham fra etter han stiftet Lodge nr. 38 Morning Star på Londons østkant, trolig i det området han var født og døpt. For etter søk i arkivet «England, Births and Christenings, 1538-1975» fikk jeg treff på Thomas Wild, født og døpt i januar 1782. Foreldrene Sara og Thomas Wild døpte sønnen sin i St Botolphs-without-Aldgate, en kirke som står der den dag i dag. Den ligger ikke så langt unna Tower, et område uten særlig stor velstand på den tiden.

Etter å ha fullført sin lærlingekontrakt i smedlære over syv år var den unge svennen en «journeyman». Betegnelsen betød først og fremst at han kunne motta daglønn, og ordet er avledet av det franske «journee» som i denne sammenhengen kan oversettes med «pr. dag». Indirekte gir ordet assosiasjoner til «en omreisende», og Ridgley forteller da også om Thomas Wildey at han var en høyt respektert vognfjærsmid i ulike

For et par nummere siden skrev Tore Lund Andersen en instruktiv artikkel om både hva vi vet og hva vi ikke vet om Thomas Wildey. Det er åpenbart at våre kunnskaper om ham både i England og USA er mangelfulle og til dels motstridende. Dette kan både frustrere, men også stimulere til videre granskning. DSS Dag Virik er en av dem som lar seg stimulere av denne mangelen. I denne artikkelen peker han på nye spor i jakten etter fakta om Thomas Wildeys liv i England. Spesifikt fra 1782 da han ble født til 1817 da han

reiste til USA. Blant annet får vi her en hypotese som hva Thomas Wildeys kone heter. Det har det så langt ikke vært mulig å fastslå ut fra de kjente kilder. Her følger Dag Viriks artikkel:

Det er vanskelig å forestille seg hva de fem tenkte kvelden 26. april 1819 da det hele startet. De var engelske immigranter, midt i tredveårene, med varierende Ordensmessig bakgrunn. Lodge no. 1 Washington ble instituert uten dispensasjon eller fribrev, men selvinstituering var vanlig i de dager. Hvilke forventninger, hvilke drømmer hadde disse fem? Kunne de forestille seg rekkevidden av sitt første møte?

ivarbeid ge. . .

delar av England. Som vi vet fra Ridgley, ble han resipert i London i 1804. Han hadde alle grader og var PG (Past Grand) eller Eks OM, og det er rimelig å anta at han kjente godt til arbeidsformene i The Grand Union of Odd Fellows basert i London da han stiftet Lodge no. 38 The Morning Star. Det er således en erfaren Ordensbror vi møter senere. I 1843 ga Past Provincial Grand Master James Burn ut en av de første bøkene vi kjenner om vår Ordens engelske tilblivelse, «An Historical Sketch of The Independent Order of Oddfellows M.U.» I den skriver han om den spede oppstarten på Manchester Unity og nevner en gruppe menn som hadde stor innflytelse på Ordenen. En av dem er PG (Past Grand = Eks OM) Wilde, og noen sider senere omtales dannelse av Ordenen i USA hvor «Thomas Wilde fra Manchester eller omegnen der omkring er den drivende kraft». Burn skriver at PG Wilde representerer Ashton (under-Lyne) som ligger like øst for Manchester. Jeg har funnet en Thomas Wild som har giftet seg med Ann Baldock i juni 1812 i Owtorpe i nærheten av Nottingham uten at jeg pr. i dag kan dokumentere at det er vår mann.

I «Minutes, and other documents of The Grand Committees of The Independent Order of Odd Fellows, connected with The Manchester Unity» fra januar 1814 til 1829 finner vi PG Thomas Wild nevnt i flere sammenhenger. For når The Grand Committee of Abercrombie settes den 31. januar 1814 er det PG Wild som presederer og leder valget av den første Grand Master. Det kan være rimelig å tenke seg at man utpekte den erfarne Past Grand Thomas Wild til overstolen ettersom han trolig var der med reisebrev fra sin London loge og muligens ble ansett som uhildet ved valget.

Den 18. desember samme år innkalles han til samme komité og blir bedt om å klargjøre hvorvidt han har til hensikt å frasi seg sitt reisesertifikat. Hvis ikke, vil han ikke kunne motta støtte eller gaver fra Ordenen. Vi kan her bare anta at han

hadde reisesertifikat utstedt av The Grand Union Order i London, og at man i Manchester-regionen ønsket ham dit som medlem av Manchester Unity. Det var jo deres intensjon å samle og styre de forskjellige ordensgrenene rundt i landet.

Når PPGM James Burn skriver om PG Wilde fra Manchester, og protokollene fra Abercrombie Grand Lodge – senere Manchester Unity – omtaler PG Wild som en sentral person som presederer ved valget av den første Grand Master, trekker jeg den slutningen at det med stor sannsynlighet er samme person.

Ser man på utdraget fra «Surnames of the United Kingdom», finner vi at navnet Wildey har flere stavemåter, og at Wild og Wilde går om hverandre i England.

Opprinnelsen til navnet Wild – som er navnets opprinnelige stamme – er interessant. Navnet kommer av det gammelengelske weald som betyr skog. Det kan også skrives wold som Cotswold, eller tyske Wald. Det uttales med lang i, og betyr følgelig en som kommer fra skogen.

Hvordan navnet skal uttales er en annen sak. Det kan uttales etter stavemåten eller etter hva man måtte mene navnet skulle bety.

I USA etablerer han seg som Wildey slik vi kjenner ham. Skjønt kjenner? – en mann med et så beskjedent utgangspunkt som allikevel har betydd så mye for så mange, vil bestandig trigge mange Ordensmedlemmer i søken etter å forstå

denne imponerende Patriarkenens patriark og hans liv. Og kanskje vil nye brikker falle på plass etter hvert som Norsk Fellow Akademi vokser frem?

Tekst: Dag Virik

Poetica

Berçeuse (voggesang)

Å kjelde av stille gråt
der inne
kva kan eg gjere
for å trøyste deg?

vogge deg vil eg
varleg, varleg
berre denne rørsla
til og frå

så du kjenner
at livet er mjukt
du fell aldri ut av det

du blir
i ein venleg tanke
som blir
hjá deg
alltid

kjenner du det ikkje?
smilen over deg
er større
enn sorga
inni deg

Gråten sovnar til sist
smilen vaker
alltid

når du vaknar
skal du sjå det
og gløyme alt anna

Arnfinn Haram (2009)

En taxisjåfør fra New York:

Foto: morgueFile

Jeg kom til adressen jeg hadde fått oppgitt og tutet med bilhornet for å signalisere at jeg var der. Etter å ha ventet noen minutter tutet jeg igjen. Siden dette skulle være min siste tur på skiftet, så vurderte jeg å bare kjøre avgårde igjen. Men i stedet lot jeg bilen stå på tomgang, gikk opp til døren og banket på. «Et øyeblikk», svarte en skjør, eldre stemme. Jeg kunne høre at noe ble dratt over gulvet.

Etter en lang pause ble døren åpnet. En liten kvinne i 90-årene sto foran meg. Hun var iført en mønstrete kjole og hatt med slør. Hun så ut som noe tatt ut av en film fra 1940-tallet.

Ved siden av henne sto en liten nylonskoffert. Leiligheten så ut som om ingen hadde bodd i den på flere år. Alle møblene var dekket til med plast.

Det var ingen klokke på veggene, ikke noe nips eller kjøkkenredskaper på benkene. I et hjørne sto en pappeske med bilder og glass.

«Vil du bære kofferten min ut i bilen?» sa hun. Jeg bar kofferten til bilen, og gikk deretter tilbake for å hjelpe henne.

Hun tok meg i armen og vi gikk sakte mot fortauskanten.

Hun takket meg flere ganger for min vennlighet. «Ingenting å takke for», sa

jeg. «Jeg prøver bare å behandle passasjerene mine slik jeg ville ønske at min mor ble behandlet.»

«Å, du er en så god gutt!» sa hun. Da vi hadde satt oss i bilen, ga hun meg en adresse og så spurte «Kan du kjøre gjennom sentrum?»

«Det er ikke den korteste veien», svarte jeg raskt.

«Å, det gjør ikke noe for meg», sa hun. «Jeg har ingen hast. Jeg er på vei til sykehjemmet.»

Jeg kikket i bakspeilet. Øynene hennes var blanke. «Jeg har ingen familie igjen,» fortsatte hun med myk stemme. «Og legene sier jeg ikke har lenge igjen å leve.»

Uten å si noe lente jeg meg fram og slo av takstameteret.

«Hvilken rute vil du at jeg skal ta?» spurte jeg.

De neste to timene kjørte vi gjennom byen. Hun viste meg bygningen hvor hun en gang hadde jobbet som heisoperatør.

Vi kjørte gjennom nabolaget der hun og hennes mann hadde bodd da de var nylig gift. Hun ba meg stoppe ved et møbellager som en gang hadde vært en ballsal hvor hun hadde tatt dansetimer som liten jente.

Noen ganger ba hun meg om å bremse ned foran en bestemt bygning eller et hjørne, for så å stirre ut i mørket uten å si noe.

Da de første lysstrålene fra solen viste seg i horisonten, sa hun plutselig: «Jeg er trøtt. La oss dra nå.»

Vi kjørte i taushet til adressen hun

hadde gitt meg. En portør kom bort til bilen så snart vi hadde stanset. De må ha ventet på at hun skulle komme.

Jeg åpnet bagasjerommet og løftet ut den lille kofferten hennes. Hun var allerede plassert i en rullestol.

«Hvor mye skylder jeg deg?», spurte hun mens hun lette i vesken sin.

«Ingenting,» sa jeg

«Men du må jo også ha lønn», sa hun.

«Det finnes flere passasjerer», svarte jeg.

Nesten uten å tenke meg om lente jeg meg ned og ga henne en klem. Hun holdt meg hardt inntil seg i noen sekunder.

«Du ga en eldre dame noen øyeblikk av glede», sa hun. «Takk».

Jeg klemte hånden hennes, og gikk deretter inn i det dunkle morgenlyset. Bak meg ble en dør lukket. Det var lyden av et liv som ble lukket igjen.

Jeg tok ikke på noen flere passasjerer på det skiftet. Jeg bare kjørte rundt uten mål og mening. Jeg greide nesten ikke å snakke resten av dagen. Hva om hun hadde fått en aggressiv sjåfør, eller en som var utålmodig etter å bli ferdig med skiftet sitt? Hva om jeg hadde latt være å ta den siste turen den kvelden, eller bare tutet en gang for så å kjøre avsted?

Jeg tror denne kjøreturen er det viktigste jeg har gjort i hele mitt liv.

Vi har en tendens til å tro at livet vårt handler om de store øyeblikkene.

Men store øyeblikk griper oss plutselig uten at vi er klar over det – vakkert innpakket i noe som først kan se ut som et ubetydelig et.

Odd Fellow Ordenens formål:

Å utbre Vennskapets, Kjærlighetens og Sannhetens grunnprinsipper blant menneskene, å undervise dem i kjærlighet til Gud og deres neste, og lære dem at ord ikke er nok, men at disse lærdommer må omsettes i handling for at hver enkelt etter evne kan bidra til menneskenes forbedring og fullkommengjørelse er Odd Fellow Ordenens formål.

Fakta om Ordenen

- Den første Odd Fellow loge i vår Ordensgren ble instituert 26. april 1819 i Baltimore i staten Maryland i USA. Den fikk navnet Lodge No: 1 Washington
- Den første Odd Fellow leir ble instituert 6. juli 1827 i Baltimore, USA. Den fikk navnet Encampment No: 1 Jerusalem
- Vår Ordensgren kom først til Tyskland i 1870
- Vår Ordensgren kom til Danmark i 1878
- Den første norske Odd Fellow loge, nr. 1 Noreg, ble instituert i Stavanger 26. april 1898
- Den første norske Rebekkaloge, nr. 1 Sct.a Sunniva ble instituert i Kristiania 28. mai 1909
- Den første norske Odd Fellow leir, nr. 1 Norge, ble instituert i Kristiania 3. november 1919
- Den Norske Storloge ble instituert i Kristiania 7. august 1920
- Den første norske Rebekkaleir, nr. 1 Oslo, ble instituert i Oslo 26. april 1980

Status

Odd Fellow Ordenen i Norge har pr. høsten 2012:

- 154 Odd Fellow loger
- 129 Rebekkaloger
- 25 Odd Fellow leire
- 25 Rebekkaleire
- 12 347 Odd Fellow brødre
- 10 893 Rebekkasøstre
- Totalt 23 213

Ordensquiz

15 spørsmål

- 1) Når ble den andre Odd Fellow leir instituert i Norge og hva het den?
- 2) Når ble den første Rebekkaleir instituert i Norge og hva het den?
- 3) Hvem var denne Rebekkaleirs første Hovedmatriark?
- 4) Hvem er Storlogens Ordens Herold?
- 5) Hva heter den nyvalgte, svenske Stor Sire?
- 6) Hvor mange jurisdiksjoner har Odd Fellow Ordenen i Europa?
- 7) Hva heter den første og den andre europeiske Stor Sire?
- 8) Hvor har Den Europeiske Storloge sin permanente adresse?
- 9) Hva heter den Europeiske Storlogegraden?
- 10) Hva heter den andre Rebekkaloge i Norge og når ble den stiftet?
- 11) Hva heter den yngste Rebekkaloge i landet og hvor har den sitt domicil?
- 12) Hva heter den danske Stor Sire som nettopp døde?
- 13) Hva heter tittelen Undermester på engelsk?
- 14) Hva heter den eldste Rebekkaloge og Odd Fellow loge i Trondheim?
- 15) Hvilken by i Norge har sannsynligvis den høyeste prosent med Odd Fellow medlemmer?

- SVAR:
- 1) Leir nr 2 Varde, instituert i Stavanger 26. oktober 1952
 - 2) Rebekkaleir nr. 1, Oslo, instituert 26. april 1980
 - 3) Arnhild Evjen Deberitz
 - 4) Elsa Bru i Stavanger
 - 5) Carl-Johan Sjøblom
 - 6) Atte, Finland, Sverige, Norge, Island, Danmark, Tyskland, Nederland og Sveits
 - 7) Hans Pedersen fra Danmark og Harald Thoen fra Norge.
 - 8) I Odd Fellow Palæet i København, Danmark
 - 9) The Degree of Wisdom – på norsk: Visdommens Grad
 - 10) Rebekkaloge nr. 2 Urania, instituert 18. april 1913 i Kristiania
 - 11) Rebekkaloge nr 129 Brictiva, instituert i Levanger 28. april 2012
 - 12) Lars Jørgensen
 - 13) Vice Grand
 - 14) Rebekkaloge nr. 4 Pax og Odd Fellow loge nr. 3 Eystein
 - 15) Steinkjer med 2,3 % av befolkningen

Odd Fellow Torg

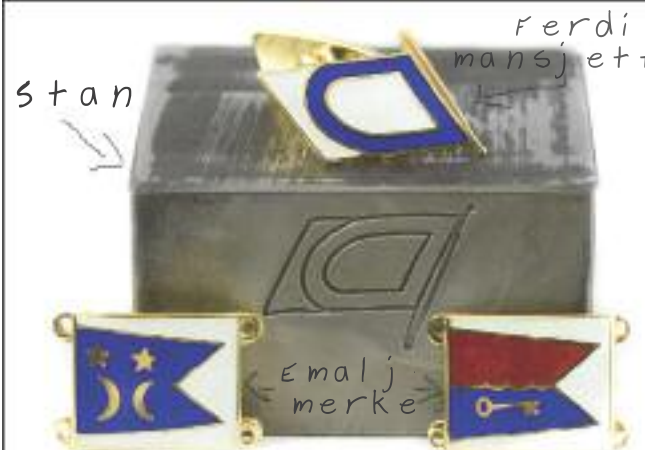
Bransje/Firma	Kontaktperson	Telefon/E-post	Postnummer
ADVOKATER			
Bull & Co Advokatfirma AS	Jan-Erik Grundtvig Sverre	23 01 01 01 www.bullco.no	0203 OSLO
BEGRAVELSESBYRÅ			
Odd Abbedissen Begravelsesbyrå	Odd Abbedissen	55 15 40 90	5147 FYLLINGSDALEN
BILGUMMI			
Western Bilgummi AS	Kjell Western	32 22 74 00	3400 LIER
BILSALG			
Nymo Bil AS	Kjell Nymo	75 50 79 00 post@nymobil.no	8041 BODØ
BRANNSIKRING			
N.R. Brannsikring A/S	Steinar Jansen	52 71 73 44	5501 HAUGESUND
BRANNUTSTYR			
Braco AS	Einar Glensthøj	32 22 66 70	3420 LIERSKOGEN
BUSSTRANSPORT/REISEARRANGØR			
Turistbussen Ålesund	Geir Gjerde	70 14 33 16 geir@turistbussen.no	www.turistbussen.no
DAMEKLÆR			
Kristina as	Else Vikan	75 54 00 44 kristina.else@gmail.com	8001 BODØ
Womens Wear/Elinette		73 10 72 83	7327 SVORKMO
Zig Zag	Reidun Persson	22 43 06 90	0257 OSLO
DAME- OG HERREKLÆR			
Brudehuset – Sjuls Design	Anja Sjuls	416 97 823 www.sjuls.com/logge	3110 TØNSBERG
EIENDOMSMEGLING			
Boli a/s	Odd Bjørn Hofstad	928 06 490 obh@boli.no	7715 STEINKJER
ELEKTROENTREPRENØRER			
Elektro Nord a/s	Trond R. Jensen	74 16 78 00 firmapost@elektro-nord.no	7725 STEINKJER
FERIE OG FRITID			
Drømmeboliger i Spania til leie	Terje Olsen	911 08 100 www.casa-as.no	1617 FREDRIKSTAD
FRISØRER			
Lille Salong	Lill Kraft Johnsen	22 35 65 13	0173 OSLO
GLASSMESTERE			
SNE Glasservice A/S	Einar Rafoshei-Klev	38 26 16 21	4517 MANDAL
GRAFISK ARBEID			
Njord Kompetanse	Jon Esben Johnsen	948 71 810	1344 HASLUM
GULLSMED			
Opro Produkter AS emaljeverksted	Ole Petter/June Rasch-Olsen	22 17 50 50	0184 OSLO
HOTELL			
Bardu Hotell	Patricia Sørensen	77 18 59 40	9365 BARDU
Mosjøen Hotell AS	Bård Bergrem	75 17 11 55	8651 MOSJØEN
HYBLER/LEILIGHETER			
A/S Stortingsgt 28	Ole Fjellidal	22 01 20 40	0161 OSLO
KJØKKEN/INTERIØR			
E Import a/s	Tom Johansen	35 55 52 22 www.eimport.no	3915 PORSGRUNN
KRANER OG LØFTEUTSTYR			
Munck Cranes A/S	Ola Skrondal	915 99 605 ola.skrondal@munck-cranes.no	
MALERMESTER			
Velde s Malerservice og Fargehandel	Jan Erik Lima Velde	52 82 47 50	4276 VEDAVÅGEN
MURMESTER			
Hedmark Murmesterforretning A/S	Einar H. Hernes	62 81 49 23	2212 KONGSVINGER
REGNSKAP			
Administrasjon og Datatjenester AS	Tor-Petter Stensland	53 65 19 20	5750 ODDA
Advis AS	Viggo Bjørk	52 80 88 80 viggo.bjork@advis.no	5501 HAUGESUND
Dønland Regnskapsservice A/S	Arne-Kristian Dønland	77 60 69 30 akd@donland.no	9002 TROMSØ
REISEBYRÅ			
Oppland Arrangement AS	Anders Lunde	61 12 06 00 post@opplarr.no	2890 ETNEDAL
RENSERI/VASKERI			
Marthes Renseri Trøndelag	Sivert Lian Opdahl	74 82 14 88 www.marthes.no	7500 STJØRDAL

et

**Annonsering, adresseforandringer, oppsigelser,
endrede persondata etc:**

torill.solli@oddfellow.no

Bransje/Firma	Kontaktperson	Telefon/E-post	Postnummer
RØRLEGGER Porsgrunn Rørleggerforretning A/S Tindeland Rør – Aut. Rørlegger	Jens-Petter Engh Arne W. Tindeland	35 93 09 00 971 81 350	3917 PORSGRUNN 5500 HAUGESUND
SNEKKER Jøndal & Hoff A/S	Jan Jøndal	67 98 05 20	1472 FJELLHAMAR
STORKJØKKENUTSTYR Storkjøkkenservice a/s	Kjell Bjørnar Wennevik	934 62 550 kjell@storkjokken-service.no	7725 STEINKJER
TANNLEGE Tannlege MNTF Kristian Lunde	Kristian Lunde	22 83 05 10	0161 OSLO
TRAFIKKSKOLE Gerds Trafikkskole a/s	Gerd Johnsen	51 89 31 90 gerd@gerds.no	4013 STAVANGER
TRYKKERI Nils Sund Boktrykkeri A/S	Kjell Selvaag	52 70 33 70	5500 HAUGESUND

O p r o d u k t e r
e n s k i s s e , e n l o g o
a n d r e a k t ø r e r f r e
S H s n a r t e n s t a n s e
ø a d e ø i p i n s
o s H ø i d e r e . i
e o J O r d e n e n
O d d e o J

T a k o n t a k t f o r
o p r o @ o p r o . n o

43

TRENGER DU NY LIVKJOLE ELLER NYTT LOGEANTREKK?

Gjennom en av Europas ledende produsenter tilbyr vi et kvalitetsprodukt sydd av 45% ull og 55% polyester. Vi leverer størrelsene 46, 48, 50, 52, 54, 56 og 58. Livkjolen kommer med sort vest og benklær direkte fra importør til **kun kr 2.490,-** + porto og oppkravsgebyr. **Full bytte og returrett.**

Bestill på: 24 timers ordrettelefon: 62 52 86 66 • Faks: 62 52 86 61 • E-post: post@livkjole.no
Adresse: Livkjole.no, postboks 6, 2301 Hamar • www.livkjole.no

Livkjole.no drives og eies av TLC. © 2008-2011. TLC All rights reserved. TLC, Postboks 6, 2301 HAMAR

LIVKJOLE.NO

Artikler fra Odd Fellow Utstyr

Piquet skjorte
hvit m/kjedeledd i rødt for brødre
Art. nr. 11086
Kr. 190,-

Gilde kuvertkaraffel
4-pack m/kjedeledd
inngravert
Art. nr. 11088
Kr 720,-

PC skulderveske
m/kjedeledd i rødt
Art. nr. 11082
Kr 390,-

Pashmina-sjal
i ull/silke
Art. nr. 11085
Kr 410,-

Bestillingsliste for Odd Fellow Utstyr:

Det tas forbehold om prisendringer. Ved bestillinger under kr 100,- tillegges et gebyr på kr 30,-. Porto tillegges.

Art. nr.	Betegnelse	Antall	Pris
10173	Flaggstang for bordflagg/vimpel		155,-
10176	Båtflagg/gjesteflagg		90,-
10177	Båtvimpel		90,-
11002	Regalieveske i kunstsinn		475,-
11010	Odd Fellow Historie Bind I		315,-
11025	Rødt slips i silke m/kjedeled		135,-
11026	Sort slips i silke m/kjedeled		135,-
11027	Hvit sløyfe for livkjole		100,-
11030	Slipslenke m/gull kjedeled		1 385,-
11032	Mansjettknapper forgyldt, hvit emalje m/kjedeled		730,-
11033	Skjorteknapper for livkjole forgyldt, hvit emalje m/kjedeled		705,-
11035	Jakkemerke i gull, liten størrelse		445,-
11036	Jakkemerke sølv/forgyldt		160,-
11037	Belte i skinn m/kjedeled på spennen		425,-
11038	Slipsnål forgyldt m/kjedeled		170,-
11039	Slipsnål rød emalje m/kjedeled		450,-
11040	Anheng i gull m/doublekjede		1 210,-
11041	Rebekkafigur		462,-
11042	Tresokkel til Rebekkafigur		50,-
11050	Rebekkaring gull m/emalje		3 310,-
11051	Lenkering for brødre (oppgi ringmål:)		3 755,-
11052	Lenkering for søstre (oppgi ringmål:)		2 610,-
For ringer er det ca. 4 ukers leveringstid			
11061	Hansker i skinn, hvit, str. 6 1/2, 7, 7 1/2, 8, 9, 9 1/2, 10 (str.)		180,-
11063	Vanter crepé hvit herre		158,-
11064	Hvite vanter one size		140,-
11065	Julekort m/konvolutter, pakke á 15 stk.		88,-
11066	Livkjoleskjorte, (str.)		675,-
11067	Hvit skjorte, (str.)		360,-
For skjorter kan det være opptil 8 ukers leveringstid			
11068	Paraply herre, sort m/kjedeled		100,-
11069	Paraply dame, sort m/kjedeled		100,-
11070	Silkeskjert dame, m/kjedeled, 90 x 90 cm		280,-
11071	Oval hvit bildecal, min. 10 stk.		10,-
11072	Oval hvit decal til bruk f. eks. på innsiden av bilrute, min. 10 stk.		10,-
11074	Kalosjer for herrer, Moccasin, S, M, L, XL		286,-
11075	kalosjer for herrer, Commuter, S, M, L, XL		286,-
11081	Handlenett m/kjedeled		70,-
11082	PC skulderveske m/kjedeled i rødt		390,-
11083	Krus m/kjedeled i rødt		69,-
11084	Veskeholder m/kjedeled		45,-
11085	Pashmina-sjal i ull/silke		410,-
11086	Piquet skjorte hvit m/kjedeled i rødt for brødre, str. L, XL, XXL		190,-
11087	Piquet skjorte sort m/kjedeled i gull for søstre, str. M, L, XL		190,-
11088	Gilde kuvertkaraffel 4-pack m/kjedeled inngravert		720,-

Navn:

Adresse:

Postnr.:

Telefon dagtid.:

Odd Fellow Utstyr
Stortingsgaten 28
0161 OSLO
Tlf: 22 83 92 50
E-post: of.utstyr@oddfellow.no

Kjære leser...

På mine reiser og etter Ordensforedrag er det ikke sjelden at jeg får dette spørsmålet: «Har du et godt bilde eller en god metafor på hva det vil si å være Ordensmedlem?» Spørsmål som dette er nyttige for da må du begynne å lete etter essensen i det å være medlem av en verdibærende Orden.

Jeg har fått presentert mange metaforer av denne typen. Jeg tror det eldste som jeg husker er at Ordenen skal være som et kompass som gjør at du hele tiden kan sjekke kursen du styrer etter. Det er et godt bilde. Livet kan jo på mange måter sammenliknes med en sjøreise hvor det ikke alltid er like lett å holde stø kurs. Denne metaforen kjenner vi igjen fra en rekke store romaner og fra de mer hjemlige sanger som f.eks «Jeg er en seiler på livets hav, på tidens mektige bølge. . . » Bruker vi en slik metafor, trenger vi alle både kart og kompass.

Og når man først snakker om havet, var det ikke uvanlig i tidligere tider å sammenlikne Odd Fellow Ordenen med et fyrstårn. Et fyrstårn har jo den egenskapen at det gir de sjøfarende et fast punkt å navigere etter i en ellers mørk og forvirrende virkelighet. Både kart, kompass og fyrstårn sier noen viktig om dette å være medlem av en verdibærende Orden.

Andre metaforer som er gode er å sammenlikne Ordenen med en skole. Logeskolen inneholder et grunnleggende semester hvor man konsentrerer seg om noen helt sentrale verdier. Det er disse vi lærer om i Innvielsen. Etter dette kommer tre spesialklasser hvor spesiallemnene dreier seg om henholdsvis Vennskap, Kjærlighet og Sannhet. Det finnes knapt et menneske i denne verden som ikke har – bevisst eller ubevisst – et forhold til disse tre ordene.

Deretter følger Leirskolen som er en videreføring av grunnlaget. Her kommer det tre nye spesiallemner gjennom begrepene Tro, Håp og Barmhjertighet. Også her kommer de allmenne betraktninger inn. Det finnes ikke den kultur som ikke har et element av tro eller metafysikk; ikke noen samfunn består uten en håpsdimensjon og samfunn uten barmhjertighet rammes av den danske dikters sylskarpe ord om at «lys uten varme er helvedes kval». Vi konstaterer at skolemetaforen har så absolutt sine sterke sider når man skal komme med et bilde som beskriver hva et Ordensliv kan være.

Og jeg kunne ramse opp en rekke andre gode og mindre gode metaforer på et Ordensliv. Når vi velger slike metaforer, bør det være vel gjennomtenkt. De dårlige metaforer kan så uheldig tilbake på oss selv.

Men for mitt egen del er jeg blitt stående med en favoritt-metafor, nemlig det å være en billedhugger. Alle fødes vi som en rått tilhugget stenblokk, kantet og uferdig, men med uante muligheter. Noen sier gjerne at denne stenblokken er som en «tabula rasa» – en tom tavle. Gjennom hele livet blir vi hugget på, meislet og slipt både av oss selv og av andre.

Når du kommer inn i en Orden, får du utlevert hammer og meisel. Gjennom innvielsen får du en grunnleggende veiledning om hvordan du skal arbeide. Og gjennom gradene i loge og leir får du videregående veiledning om hvordan du kan forme nettopp ditt stykke av et utilhugget materiale. Men du må hugge selv, selv om andre er med deg i prosessen. Å sitte som passiv tilskuer, endog med hammer og meisel i hånden,

Foto: Jon Esben Johnsen

skaper ikke noe resultat. Du må selv være leder av prosessen skal det bli noen skulptur.

Min erfaring er at huggeprosessen som oftest foregår alene. Og i tillegg blir den mer slitsom og krevende med årene. Kanskje ser du opp gjennom årene at det kan bli en smertefull spenning mellom det du oppnår og det du ønsker å oppnå.

Et gammelt visdomsord lyder: «Den som tror han er ferdig utdannet, er ikke utdannet, men ferdig!» Noe av det samme gjelder metaforen om billedhuggeren. En skulptur – et livsverk i dannelsen – blir du aldri ferdig med. Jeg låner en formulering fra et dikt av Henrik Ibsen: «Hammerslag på hammerslag inntil livets siste dag». Det er metaforens styrke at den forteller oss at vi blir aldri ferdig formet. De ideelle former ligger alltid foran oss. Derfor blir det aldri slutt på dette dannelsesprosjektet. Ny erkjennelse skaper nye forutsetninger. Og det er vel det som også gjør det så løfterikt fordi det alltid åpner for nye muligheter.

Lykke til med ditt livs dannelsen.

Odd Fellow Ordenen i Norge:

Den Norske Storloge:

Stor Sire Morten Buan
storsire@oddfellow.no
Søster Deputert Stor Sire Tove Aalborg
strdepss@oddfellow.no
Bror Deputert Stor Sire Per-Arne Vidnes
brdepss@oddfellow.no
Søster Stor Sekretær Svanhild Sandem
strstorsekr@oddfellow.no
Bror Stor Sekretær Steinar Jansen
brstorsekr@oddfellow.no
Søster Stor Skattemester Svanhild Ljosland
strstorskrm@oddfellow.no
Bror Stor Skattemester Thor Gunnar Eliassen
brstorskrm@oddfellow.no

Kanselliet:

Kansellisekretær Helle Aandahl
Sekretær Torill Evjen Solli
Kansellimedarbeider Kjell Bakken
Sentralbord: 22 83 92 40
Odd Fellow Utstyr: 22 83 92 50
Epost: odd.fellow@oddfellow.no

Distriktsledelse

Rebekka Distriktsråd:
Distrikt 1 Oslo, Akershus og Kongsvinger
DSS Elna Kjær Meyer
Mobil tlf 918 41 936

Distrikt 2 Sør-Rogaland

DSS Sissel Idland
Tlf 51 61 83 25

Distrikt 3 Bergen, Hordaland, Sogn og Fjordane

DSS Grethe Evelyn Isdahl
Mobil tlf 918 95 605

Distrikt 4 Sunnmøre

DSS Tone Kvammen
Mobil tlf 918 52 582

Distrikt 5 Telemark

DSS Britt Haagenen
Mobil tlf 977 34 139

Distrikt 6 Trøndelag

DSS Gerd Johanne Strømmen
Mobil tlf 976 66 388

Distrikt 7 Østfold

DSS Kari Lea
Mobil tlf 934 81 016

Distrikt 8 Vestfold

DSS Ingebjørg Nesje Jonassen
Mobil tlf 995 53 088

Distrikt 9 Haalogaland

DSS Vivi Skyrud Uhre
Mobil tlf 957 49 202

Distrikt 10 Hedmark og Oppland

(unntatt Kongsvinger)
DSS Lisbeth Kristin Wictorsen
Mobil tlf 930 53 926

Distrikt 11 Troms (unntatt Harstad)

DSS Sylvi Tollefsen
Mobil tlf 907 78 119

Distrikt 12 Finnmark

DSS Ann-Mari Pettersen
Mobil tlf 917 96 657

Distrikt 13 Salten

DSS Lillian Holstad
Mobil tlf 480 06 015

Distrikt 14 Vest-Agder

DSS Selle Marie Horntvedt
Mobil tlf 915 52 780

Distrikt 15 Buskerud og Asker

DSS Asgerd Winge
Mobil tlf 975 26 995

Distrikt 17 Nord-Trøndelag

DSS Inger Mari Fossum
Mobil tlf 911 46 497

Distrikt 18 Nordmøre og Romsdal

DSS Anne Grete Laugtug
Mobil tlf 478 32 407

Distrikt 19 Nord-Rogaland

DSS Margarethe Langfeldt
Mobil tlf 416 04 586

Distrikt 20 Helgeland

DSS Helga Vargdal
Mobil tlf 415 52 710

Distrikt 21 Oslo og omegn

DSS Karin Lilleskare
Mobil tlf 900 60 578

Distrikt 22 Aust-Agder

DSS Ingeborg Baust
Mobil tlf 924 21 803

Distrikt 23 Smaalenene

DSS Unni Beate Bergsland
Mobil tlf 995 76 078

Distrikt 24 Lofoten og Vesterålen

DSS Helene Holmøy
Tlf 76 12 22 83

Distriktsledelse

Odd Fellow Distriktsråd:

Distrikt 1 Oslo, Akershus og Kongsvinger
DSS Per Arild Nesje
Mobil tlf 907 93 052

Distrikt 2 Sør-Rogaland

DSS Trygve Nils Vabekk Hjelle
Mobil tlf 908 99 399

Distrikt 3 Bergen, Hordaland, Sogn og Fjordane

DSS Hans Johan Landås
Mobil tlf 928 01 820

Distrikt 4 Sunnmøre

DSS Olav Hilmar Aass
Mobil tlf 905 14 928

Distrikt 5 Telemark

DSS Jan Strøm
Mobil tlf 911 42 910

Distrikt 6 Trøndelag

DSS Terje Selbo
Mobil tlf 924 03 361

Distrikt 7 Østfold

DSS Gunnar Gjelstad
Mobil tlf 952 82 259

Distrikt 8 Vestfold

DSS Dag Virik
Mobil tlf 995 70 702

Distrikt 9 Haalogaland

DSS Steinar Forsaa
Mobil tlf 411 03 188

Distrikt 10 Hedmark og Oppland

(unntatt Kongsvinger)
DSS Kolbjørn Høllum
Mobil tlf 901 29 211

Distrikt 11 Troms (unntatt Harstad)

DSS Svein Roar Simonsen
Mobil tlf 934 80 869

Distrikt 12 Finnmark

DSS Fred Davidsen
Mobil tlf 950 34 442

Distrikt 13 Salten

DSS Torbjørn Strand
Mobil tlf 906 66 195

Distrikt 14 Vest-Agder

DSS Hans Balchen
Mobil tlf 901 55 044

Distrikt 15 Buskerud og Asker

DSS Einar Kåre Longva
Mobil tlf 924 97 656

Distrikt 16 Sogn og Fjordane

DSS Leif Arne Midtbø
Mobil tlf 412 65 449

Distrikt 17 Nord-Trøndelag

DSS Odd Gunnar Nygård
Mobil tlf 909 17 887

Distrikt 18 Nordmøre og Romsdal

DSS Arne Dagfinn Reistadbakk
Mobil tlf 934 03 179

Distrikt 19 Nord-Rogaland

DSS Arild Sirevaag
Mobil tlf 977 22 254

Distrikt 20 Helgeland

DSS Jan Olav Mellingen
Mobil tlf 996 96 851

Distrikt 21 Oslo og omegn

DSS Morten Hallvard Søraa
Mobil tlf 906 66 469

Distrikt 22 Aust-Agder

DSS Tom Benkestok Schulz
Mobil tlf 916 25 964

Distrikt 23 Smaalenene

DSS Rolf Berg Nilsen
Mobil tlf 900 66 907

Internett:

www.oddfellow.no

Webmaster:

Kjell Bakken Mob.: 905 88 196

webmaster@oddfellow.no

Odd Fellow Museum og Bibliotek: Omvisning i Museet eller et besøk i Biblioteket avtales med Stor Arkivar Knut Aslak Wickmann. Mobil: 911 53 714 eller storarkivar@oddfellow.no

Nettavisen:

Redaktør:

Erling Nordsjø Mob: 902 05 998

nettavisredaksjonen@oddfellow.no

Utenlandske Odd Fellow adresser:

Odd Fellow Gruppen på Costa Blanca

Telefon: 00 34 96 68 64 782

Odd Fellow Gruppen på Torreviaja

Telefon: 00 34 96 57 10 125

Odd Fellow Gruppen på Gran Canaria

Telefon: 00 34 92 87 25 008

Broderloge Costa del Sol nr. 1

Telefon: 00 34 95 23 81 718

De Tre Kjedeledd

REDAKSJONEN:

Redaktør:

Kjell-Henrik Hendrichs

hendrichs@asker.online.no

Mob.: 900 34 882

Layout/Produksjon:

Jon Esben Johnsen

j-esjohn@online.no

Mob.: 948 71 810

Redaksjonssekretær:

Knut Aslak Wickmann

wickmann@basemail.no

Mob.: 911 53 714

Annonser:

Torill Evjen Solli

torill.solli@oddfellow.no

Tlf.: 22 83 92 40

Opplag:

21 200

Trykk:

UnitedPress Poligrafija corporation
Latvia

B-BLAD

RETURADRESSE:

DE TRE KJEDELEDD

STORTINGSGATEN 28

0161 OSLO

Ettersendes ikke ved varig
adresseendring, men sendes
tilbake til senderen med opp-
lysninger om den nye adressen.

Disse plakaten kommuniserte viktige læresetninger for yngre og eldre Odd Fellows.

Det sentrale motivet i denne plakaten er «å hjelpe de trengende» uttrykt ved et skibbrudd. Under dette finner vi påminnelsen om «å begrave de døde», noe som var mer enn en talemåte i et land hvor mange både var enslige og ensomme.

Ellers merker vi oss at en rekke av symbolene er «kristelige». Det forteller oss at Ordenen i de første år fra 1819 og frem til slutten av 1840-årene var implisitt kristen. Med det mener vi at det egentlig ikke var spørsmål om noe annet. I slutten av 1840-årene åpnet Den Suverene Storloge opp for folk tilhørende andre religioner som eksempelvis jøder. Det var på den tid man begynte å bruke betegnelsen «a Supreme Being as Creator and Preserver».

De fleste av disse symbolene finner vi igjen i de engelske friendly and fraternal societies. Det er derfor galt å hevde at disse symbolene er spesifikke Odd Fellow symboler. Disse symbolene står i en langt mer europeisk/amerikansk tradisjon fra en tid hvor skrive- og lesekunsten var lite utbredt. Symbolene hører hjemme i tradisjonen fra kirkekunsten som man ofte kalte for «biblia pauperum» eller de fattiges bibel. Det skal ikke stor innlevelse eller langt studium til for å spontant forstå hva de fleste av disse symbolene betyr.

Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs

Plakatkunst

må vi vel kunne kalle mange av de plakaten som ble laget i USA på 1800-tallet.

For oss er de ganske eksotiske. Fra datidens Odd Fellows i USA var

de utvilsomt lærestykker. Odd Fellows som kom fra forskjellige land i Europa hadde vanskeligheter med det engelske språk. Men plakaten talte tydelig over språkgrensene.